

Projecte Rossinyol Universitat de Girona

Chen Rouchen

Té 11 anys, estudia 6è de primària a l'escola Dalmau Carles de Girona i fa 3 anys que viu a a la ciutat.

Jordi Pla

Té 29 anys, viu a Girona i estudia 4t de Geografia a la Universitat de Girona.

► Què t'ha portat a participar d'aquest projecte?

Chen: Des de l'escola on estudio em van proposar a mi i als meus pares d'entrar en aquest projecte. La tutora em va preguntar si em faria il·lusió i li vaig dir que sí.

Jordi: Tinc experiència en altres voluntariats relacionats amb mainada i tots han estat molt positius. Fa la impressió que els nens/es o adolescents valoren alhora que gaudeixen de l'experiència. Penso que és útil per les dues bandes. A més, conec en carn pròpia què és arribar a un país desconegut i trobar-te amb la barrera de l'idioma. La frustració de no poder-te expressar i comunicar-te amb l'entorn és horrible, si no s'hi posa remei a temps, et pot acabar aïllant de la societat.

► Què t'ha aportat aquesta experiència?

Chen: Hem fet moltes coses, com patinar sobre gel, anar al cinema, a jugar al parc... Ara m'ensenyarà a fer pàgines web. En vull fer una que parli de videojocs i jocs on-line.

Jordi: Aquest projecte m'ha permès conèixer de més a prop una de les realitats de la meua ciutat. Conèixer en Chen, fer-li un cop de mà amb el català i ajudar-lo a descobrir el nou món que l'envolta ha estat i és fantàstic. Et sents útil fent una cosa tan senzilla. A més, ens ho passem la mar de bé.

► Què és el que més t'ha sorprès?

Chen: Al principi, el que més em va sorprendre va ser que en Jordi era molt alt. També m'ha sorprès que la gent de Girona és molt bona. Però he après que a Girona és difícil agafar el cotxe perquè hi ha massa normes. A la Xina sembla més fàcil.

Jordi: Les diferències culturals són notables. En Chen ha de conviure amb les formes i els valors apresos a Xina conjuntament amb els nous que va adquirint aquí. Quina barreja! També m'ha sorprès veure l'entusiasme dels mentorats pel projecte. Sempre amb ganes de fer coses, d'aprofitar el temps. Saben que en el seu entorn hi ha un munt de llocs i d'activitats per fer però que, per diferents raons, fins ara han tingut dificultats per gaudir-les. Al cap i a la fi, els mentors ens dediquem a això, a obrir portes.

96

DEBAT JUVENIL
Hivern 2011-2012

Revista del Consell Nacional
de la Joventut de Catalunya
www.cnjc.cat

CONSTRUÏM CIUTADANIA

► **La construcció social de l'“immigrant”**
Pàg. 6

► **Entrevista a Santi Castellà, president de l'MLP**
Pàg. 16

► **10 anys de sopar de l'Associacionisme Jove**
Pàg. 22

- 3 **Editorial**
 > Per una ciutadania inclusiva.
- 4 **Monogràfic**
 > Joventut, immigració i participació associativa, de què parlem?
 > La construcció social de la figura de l' "immigrant".
 > El sentit de les paraules.
 > Joves d'origens diversos, construïm ciutadania.
 > Combatre el rumor.
 > Llibertat segrestada als CIE.
 > Experiències: Associació Sociocultural Ibn Batuta, Recursos d'Animació Intercultural.
 > Experiències: Aziz Baha (Associació Sense Fronteres per la lliure circulació de les persones).
 > Experiències: Mohamed Ait (ACISI), Ana Bárbara Souza (Fedelatina).
 > Entrevista a Santi Castellà, president del Moviment Laic i Progressista.
- 18 **Polítiques de Joventut**
 > Espai públic, estat de la qüestió.
 > Desconstrucció de les polítiques d'habitatge.
 > *Non-formal education for all!*
 > L'Informe anual del moviment associatiu juvenil ja pren forma.
- 20 **CNJC**
 > Entitats i 2.0 a Menorca. El CNJC, al COMEM de Braga.
 > El Consell, amb la consulta del Diàleg Estructurat de la UE sobre participació. Apropament a les entitats juvenils gitanes. El Comitè Executiu aprova cinc resolucions. El Premi de l'1% en cooperació, per Maloka. La Federació catalana d'oci alternatiu es consolida.
 > 10 anys de Sopar, 10 anys de premis.
- 23 **Entitats**
 > Integració, què és això? Unió de Joves.
 > Qui conforma la ciutadania? Joves d'Esquerra Verda.
 > Recuperem el concepte de ciutadania. Minyons Escoltes i Guies.
 > Construïm ciutadania, trenquem desigualtats. Joventuts d'Esquerra Republicana de Catalunya.
- 27 **Memòria**
 > Jaume Miravittles, el somriure de la revolució.
- 28 **Abstract Youth Debate**
- 30 **Porta oberta**
 > ACATHI, Associació catalana per a la integració d'homosexuals, bisexuals i transexuals immigrants.
- 32 **Entrevista**
 > Chen Rouchen i Jordi Pla, Projecte Rossinyol de la Universitat de Girona.

Direcció: Sergi Contreras
Redactor en cap: Miquel Andreu

Han col·laborat en el número: Lluç Martí, Ernest Pons, Mar Carrera, Aziz Baha, Mohamed Ait, Ana Bárbara Souza, Santi Castellà, Àngela Garcia, Maria Casellas, Júlia Mas, Laia Martí, Arnau Casanovas, Gerard Gómez, Josep M. Figueres, Oswaldo del Castillo, Chen Rouchen i Jordi Pla.

El Secretariat del CNJC: Benjamí Aguilar, Víctor Albert, Sergi Contreras, Aina Vidal, David Gutiérrez, Mònica Vázquez, Carles Benguerel, Clara Giberga i Arseni Armengou.

L'Equip Tècnic del CNJC: Jordi Escoda, Clara Roca, Laura Villaplana, Helena Giner, Toni Borrell, Laia Hernández, Aina Torres, Sandra Gardel i Miquel Andreu.

Traducció: Polyglota
Fotografia: CNJC
Il·lustracions: Noè Fanlo
Disseny original i maquetació: Noè Fanlo
Impressió: Gramagraf, SCCLL.

Debat Juvenil
 Plaça Cardona, 1-2, baixos, 08006 Barcelona
 Tel. 93 368 30 80 / Fax 93 368 30 84
 Adreça electrònica: consell@cnjc.cat
 Web: <http://www.cnjc.cat>

Edita: Consell Nacional de la Joventut de Catalunya (CNJC)

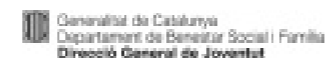
Dipòsit legal: B-22244-81
ISSN: 1139-9317
 Impres en paper FSC revive pure natural MATT

Els articles signats reflecteixen l'opinió dels seus autors o les seves autores; la resta són assumits per la direcció de la revista.
 Se'n permet la lliure reproducció, sempre que se'n citi la procedència.

El Debat Juvenil és una revista semestral del Consell Nacional de la Joventut de Catalunya (CNJC), plataforma no governamental que aplega les principals entitats juvenils d'àmbit nacional i els consells locals de joventut. Fundat el 1979, el CNJC promou els interessos de la gent jove a la societat i davant els poders públics. La revista Debat Juvenil és la veu del moviment associatiu juvenil. Més de 150.000 joves catalans i catalanes estan associats i participen en alguna de les entitats membres del Consell.

Amb la col·laboració de:

Per una ciutadania inclusiva

Amb la present edició es consolida l'estratègia d'orientar cadascun dels números del Debat Juvenil a un tema monogràfic que acompanyi, amplifiqui i doni profunditat a les qüestions estratègiques que són objecte de debat, treball i interlocució per part del CNJC. D'aquesta manera, aquest Debat Juvenil forma part de la reflexió iniciada a la 2a Àgora Jove sota el títol "Joves d'origens diversos, construïm ciutadania", amb l'objectiu de constituir una aportació més al debat que estimuli la reflexió i el treball de les associacions juvenils i del propi Consell sobre aquesta temàtica.

La immigració arribada a Catalunya durant les darreres dècades, juntament amb els sectors més vulnerables de la població en risc d'exclusió per l'actual situació de crisi, planteja la necessitat urgent de construir una ciutadania inclusiva amb totes les persones que formen part de la societat catalana, que permeti mantenir la cohesió social i afavorir el progrés col·lectiu.

L'única forma d'abordar aquest repte és defugint concepcions estàtiques i rígides de la identitat col·lectiva -en què les persones queden permanentment situades al centre o a la perifèria de la comunitat en funció del seu origen o context social-, i avançar cap a una concepció dinàmica de la identitat col·lectiva -en què totes les persones amb orígens i recorreguts diversos puguin situar-se en un mateix pla, per donar forma i construir en clau de futur el marc comunitari de la societat on viuen a partir d'uns elements bàsics compartits que puguin enriquir-se amb la diversitat de tots els qui en formen part-.

L'etapa juvenil, a més, juga un paper clau en tot aquest procés. El moment en què prenen forma les concepcions que les persones es donen a sí mateixes i al paper a desenvolupar en la societat on viuen, és una etapa estratègica per assajar i experimentar la construcció d'aquesta identitat col·lectiva per tal que esdevingui un hàbit i una pràctica habitual al llarg de tota la vida. I és precisament en aquesta qüestió on l'associacionisme juvenil pot fer una aportació estratègica a la societat catalana si és capaç d'interessar i vincular a persones joves de qualsevol origen i condició en la construcció de la ciutadania del futur.

És per això que l'obertura a nous sectors de la població juvenil que no han estat vinculats al món associatiu juvenil és, a dia d'avui, una prioritat i un objectiu estratègic del CNJC, així com de moltes associacions juvenils. Tot plegat, per aconseguir que el moviment associatiu juvenil sigui representatiu de la diversitat existent al nostre país.

En un moment de crisi com l'actual, és essencial identificar aquells aspectes claus que poden generar dinàmiques positives de caràcter general amb capacitat transformadora. Des d'aquesta perspectiva, una de les millors inversions que poden produir-se en una societat com la nostra i en un moment com el que vivim, amb les pitjors condicions de vida per a la gent jove des de fa anys, és que el moviment associatiu juvenil es mantingui viu i organitzat i adopti de forma generalitzada la inclusió com a repte central i estratègic.

Benjamí Aguilar
 President del CNJC
benjami.aguilar@cnjc.cat

Joventut, immigració i participació associativa, de què parlem?

► Ciutadania, interculturalitat, inclusió social o diversitat cultural són alguns dels termes que han proliferat les darreres dècades des de diferents àmbits com l'acadèmic, el polític o el propi món associatiu. Ens hem acostumat a sentir parlar de ciutadania, de joves d'origens migratoris i del paper de l'associacionisme respecte la inclusió social, però en ben poques ocasions ens pensem a pensar a què ens referim amb aquests conceptes, què diuen o què callen de la realitat social o quines repercussions tenen sobre les desigualtats i les discriminacions socials.

El que aquí pretenem és fer una breu aproximació a aquestes nocions, partint de la descripció del que entenem per joves d'origens migratoris, tenint en compte la complexitat i diversitat social del col·lectiu, per passar després a tractar el paper de l'associacionisme juvenil en el treball per la cohesió social.

Joves d'origen migratori, cap a la igualtat d'oportunitats

Existeixen múltiples formes de discriminació a la nostra societat, les quals afecten de manera diversa en funció de diferents eixos de desigualtat, com poden ser el sexe, l'edat o la classe social. Entre aquests hi trobem també l'origen, que porta a diferents distincions, sent una de les més comunes a la nostra societat la que diferencia les persones que han nascut a l'Estat espanyol d'aquelles que ho han fet fora. Es tracta d'un argument que, més enllà del lloc de naixement, sovint es barreja amb les variacions fenotípiques, com poden ser el color i la forma dels ulls, l'estatura, la forma del nas o el color de la pell. Aquesta intersecció dels diferents factors alimenta la construcció d'un "nosaltres" contraposat a un "ells", que no actua només com a constructor d'identitat sinó, el més important i preocupant, com a generador de desigualtat i discriminació.

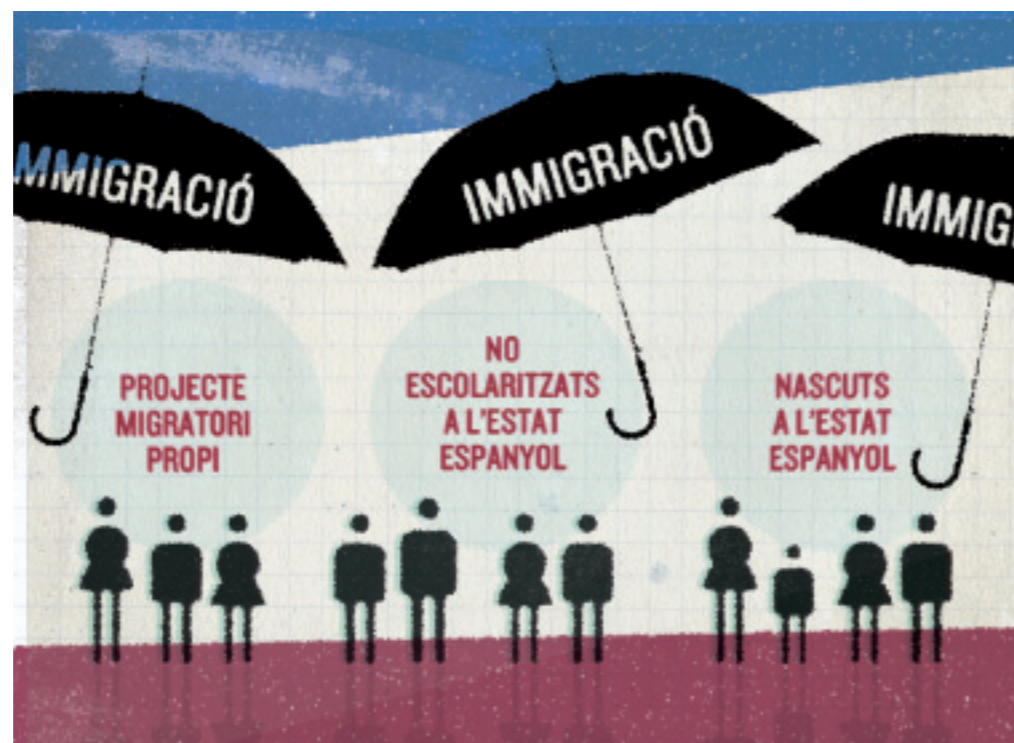
Aquesta pot semblar una distinció molt bàsica enfront la realitat social sempre més complexa i difícil de copsar, en tant que el pas del temps i les transformacions socials generen constantment nous termes i adjectius identificadors. En aquest sentit, l'evolució del procés migratori va fer néixer nous conceptes per parlar d'aquells joves nascuts a l'Estat espanyol i fills de mares/pares immigrants, els anomenats fills i filles de les migracions o, dit

“Un ‘nosaltres’ contraposat a un ‘ells’ no actua només com a constructor d'identitat sinó com a generador de desigualtat i discriminació”

d'una forma més determinista i immòbil, “immigrants de segona generació”.

Però si filem més prim, alguns autors identifiquen els joves d'origens migratoris en tres diferents perfils segons el lloc de

naixement i/o el moment d'arribada al país. Un d'ells serien els joves que han nascut a l'estranger i que han arribat amb una edat superior a la del període d'escolarització obligatòria o anomenats també joves amb un projecte migratori propi. Un segon perfil el conformarien els i les joves que han arribat després de la infància, en edats d'escolarització obligatòria. I finalment hi trobaríem els joves nascuts a l'Estat espanyol de mares/pares immigrants o arribats en la seva infància, abans de l'escolarització. Veiem així com el concepte “d'origens migratoris” obre un ampli ventall de perfils de joves amb realitats molt diverses, tot i que considerem que convé agrupar-los sota aquest paraigües quan

ens referim a les desigualtats i discriminacions per qüestions d'origen.

Parlem de desigualtats si tenim en compte una realitat assenyalada per diversos autors: “els joves immigrants són els més obrers de la classe treballadora”¹. Així com explica Iñaki Garcia (2010), les dades mostren com són els joves d'origen estranger els que comencen a treballar abans i ho fan en condicions més precàries i amb sous més baixos². Fins aquí, hem vist un dels exemples de les desigualtats existents en funció de l'origen, però quan es constata que no són les diferències formatives les que expliquen aquestes pautes (Parella, 2008) i que no existeix una igualtat d'oportunitats real entre joves “autòctons” i d'origens migratoris, és el moment de parlar de discriminació.

Situacions de desavantatge, com la que afecta el trànsit escola-treball, són fruit de diversos tipus de discriminacions directes i indirectes, que han de ser el principal objectiu a combatre si el que volem és avançar cap a la, fins ara utòpica, igualtat d'oportunitats.

L'associacionisme com a motor per a la inclusió social

I és que davant d'aquesta realitat des de l'associacionisme i els moviments socials en general ens preguntem quin és el nostre paper respecte la cohesió social.

D'entrada, és àmpliament acceptada l'afirmació segons la qual l'associacionisme actua de motor per a la integració social (Moreras, 2009). En aquest sentit, i així com apunta Miquel Àngel Essomba, les entitats juvenils, caracteritzades per la voluntarietat i la llibertat de pertinença poden oferir més “caliu integrador” per als joves d'origens migratoris que la mateixa Administració.

Però per tractar la participació associativa i el fet migratori, val la pena en primer lloc apuntar els diferents tipus d'entitats que treballen en aquesta direcció. D'una

banda, hi trobem les entitats juvenils centrades en grans àrees d'actuació (educatives, sindicals, polítiques...), integrades per joves sense posar el punt d'interès en el seu origen i que contempen el treball per la cohesió i la diversitat en els seus principis generals. En segon lloc, hi ha les entitats que treballen específicament per a la igualtat de drets i oportunitats de totes les persones, sense discriminacions en funció

“Els immigrants troben una via d'incidència directa a la societat a través de l'associacionisme”

del seu origen. Igual que les primeres, la participació en aquestes entitats sol ser tant de joves d'origen autòcton com immigrant. I finalment, existeixen les entitats que abasten diferents àrees temàtiques com poden ser les socials, educatives, polítiques, però agrupades segons l'origen dels seus integrants. Com és lògic, en aquest cas predominen les persones que tenen en comú el seu origen, identitat o sentiment de pertinença a un territori.

Respecte a aquest darrer grup, no han faltat autors que han apuntat les especificitats del moviment associatiu d'origen immigrant a Catalunya, destacant la seva comprensió de l'entorn social, la participació activa en la vida pública i l'assoliment de funcions com l'acollida o introducció al nou context per a les persones nouvingudes. En aquest sentit, Ernesto Carrión afirma que “el teixit associatiu immigrant ha passat de ser un mer espectador a reivindicar el seu dret a participar de forma activa en tots els temes que concerneixen el futur de Catalunya, no només expressant la seva opinió sinó també participant en l'anàlisi

i la gestió d'aquests temes”. Així, podem afirmar que les persones d'origen immigrant troben una via d'incidència directa a la societat a través de l'associacionisme, el qual actua també de motor per a la integració social.

I és també en aquest context en què pren sentit la frase: “en un futur les entitats d'immigrants han de desaparèixer”. La polèmica afirmació fa referència al repte d'arribar a una igualtat real entre persones, sense discriminacions vinculades a l'origen. De manera que faria innecessària la lluita política i social específica de col·lectius d'origens migratoris, al marge de les seves contribucions des d'un punt de vista cultural més simbòlic.

I és que des del plantejament d'un model intercultural crític, no ens podem quedar en el coneixement de les diferències culturals, sinó que hem d'anar més enllà per arribar a la lògica interna de les desigualtats i poder caminar conjuntament cap a la sostenibilitat social.

Laura Villaplana

Tècnica de programes del CNJC
tec.programes@cnjc.cat

Bibliografia citada:

- CARRIÓN, E. (2008). *Catalunya, l'associacionisme immigrant del s. XXI*. Nous Horitzons, pag. 190
- ESSOMBA, M. A. (1998). *Què es pot fer des de les entitats juvenils per a la integració dels joves immigrants*. Educar 22-23, Departament de Pedagogia Aplicada, Universitat Autònoma de Barcelona
- MORERAS, J. (2009). *Actors i representacions: L'associacionisme d'origen marroquí a Catalunya*. Col·lecció «Ciutadania i Immigració» Núm. 3. Secretaria per a la Immigració
- PARELLA, S. (2008). *Desigualdades de género. Jóvenes inmigrantes*. Tomo 5. Informe Juventud en España 2008. Madrid, INJUVE
- DDAA (2003). *La immigració i el treball intercultural a les entitats d'educació en el lleure de Catalunya*. Aportacions, num. 20. Observatori Català de la Joventut

¹ Cal tenir present que un dels principals motius dels projectes migratoris del nostre país és la cerca d'una millora socioeconòmica respecte la situació del país d'origen. Per tant, aquí deixem de banda els grups que immigren per altres factors.

² Estadísticament i a falta d'altres dades es pren la nacionalitat com a indicador per definir “l'origen immigrant”. Però hem d'apuntar que això provoca un biaix important en el col·lectiu de referència, en tant que ja no ens referim als joves d'origen migratori definits anteriorment, sinó només a aquells que no tenen nacionalitat espanyola.

La construcció social de la figura de l'“immigrant”

► El significat del concepte “ciutadania” ha variat al llarg de la història i ha pres diferents formes en funció dels diferents contextos socials. Avui, però, és més complex que en el passat.

“Ciutadania” té el seu origen en la paraula “ciutat” (del llatí *civitas*). A l'antiga Grècia, la polis (ciutat-estat) era la unitat política més gran i les persones considerades membres d'aquesta comunitat gaudien d'una sèrie de drets polítics. Des de l'Antiguitat, la conquesta de drets i l'exigència de polítiques públiques per a fer-los efectius ha estat un element permanent de la història social. Val a dir, però, que avui el concepte de ciutadania és molt més complex que en el passat, s'ha d'adequar a una gran heterogeneïtat social i s'interpreta de diferents formes. Tot i així, podem considerar que avui la ciutadania està composta per drets polítics i drets socioculturals. El concepte va més enllà de l'estatus legal, ja que té molt a veure amb els processos identitaris i de pertinença a una comunitat. Tanmateix, cal tenir en compte que gaudir de l'estatus polític i legal de ciutadà sovint esdevé clau per a poder exercir els drets més bàsics. Parlar de ciutadania és també fer referèn-

cia als processos d'inclusió i d'exclusió que fan que determinades persones siguin considerades ciutadanes i gaudeixin de drets socials i polítics, i altres no.

Un altre element permanent de la història de la Humanitat han sigut les migracions humanes. De fet, el fenomen de la immigració és quelcom inherent de les societats i, sobretot, de les grans ciutats, ja que és el fenomen que més ha influït en el seu desenvolupament. Per tant, la immigració no és quelcom conjuntural, com sovint es pretén fer entendre, sinó que és un element estructural i permanent en les societats. Cal tenir present, també, que existeix una gran diversitat de processos migratoris, amb causes i expectatives que varien segons els individus i els grups socioculturals que els protagonitzen. Però a qui podem considerar immigrant i a qui no? No és pas senzill respondre a aquesta pregunta, ja que tots i totes tenim orígens migratoris més o menys llunyans. Molts autors afirmen que, de fet, només hauríem de

considerar “immigrants” aquells que acaben d'arribar després d'haver canviat de territori. Sigui com sigui, quan fem referència a les persones immigrades o bé a les persones amb orígens migratoris no podem referir-nos-hi com un col·lectiu homogeni.

La frontera simbòlica o imaginària que separa les persones autòctones i les persones immigrades és una construcció social i varia en funció de qui té el poder per etiquetar i categoritzar als altres. La cultura dominant acostuma a tenir cert poder en la definició i construcció de la realitat social, separant així l'interior de l'exterior. La figura de l'immigrant és la figura imaginària en la qual el “ciutadà” troba el substrat de la seva identitat. A partir de la diferenciació amb l'“altre” es construeix el “nosaltres”. D'altra banda, sovint identifiquem com a immigrants només els estrangers de nivell socioeconòmic baix, mentre qualifiquem d'estrangers a la resta, i justament acostumen sent els primers que emergeixen a la llum pública quan es fa referència a “problemes” de la immigració i als processos d'integració. Massa sovint la presència de persones immigrades s'equipara amb una “alarma social” que suposaria una amenaça per a la societat d'acollida, la qual es dona per descomptat que és culturalment homogènia i està socialment cohesionada.

Les persones immigrades, i sobretot els i les joves procedents de la migració, representen un dels principals motors de canvi de la nostra societat, sense el qual no es poden afrontar els reptes actuals d'una creixent diversitat sociocultural i d'una complexificació dels eixos de desigualtat. Per avançar en la millora i modernització dels drets de tots els ciutadans i ciutadanes cal que es tinguin en compte totes les veus i totes les realitats presents a casa nostra.

Clara Roca
Directora de Programes del CNJC
programes@cnjc.cat

El sentit de les paraules

► Quan parlem d'immigració, ciutadania i cultures que es relacionen sabem que és un terreny pantanós i procurem ser políticament correctes. Aquesta correcció, però, sovint es limita a unes poques expressions i passa per alt el sentit més elemental de les paraules que fem. Immigrants o immigrats? Integració o inclusió?

Un dels termes més utilitzats i al mateix temps menys qüestionats és el mateix concepte d'immigrant. Si ens hi fixem, és un gerundi, i els gerundis fan referència a estats transitoris, no pas definitius. Per a això ja hi ha el participi. En canvi, ens referim a les persones nouvingudes com a immigrants, com si es trobessin en un estat permanent de transició, com si no s'acabés mai el procés migratori. Fins i tot hi ha qui parla d'immigrants de segona i tercera generació, referint-se als fills i néts dels qui van arribar, com si es tractés fins i tot d'una condició congènita.

També pensem sovint que la dicotomia immigrant/emigrant és neutra i atén només al punt de vista des del qual es concep el fet migratori. Uns marxen i altres vénen. Però si hi parem també una mica d'atenció, veurem com les connotacions d'un fet i d'un altre no són equivalents. En una ponència de Marta Casas, feta el 2006 a la XXI Universitat Internacional de la Pau, s'explicava la concepció diferent que tenim d'un fet i d'un altre. Mentre “en l'emigrant, voluntari o forçós, es reconeix la individualitat, la capacitat de decisió, el valor del seu esforç i el seu sentiment de pèrdua i enyor pel que deixa [...], l'immigrant el percebem més aviat com una nosa, un perill, un problema, no com a valent, decidit, emprenedor, ambiciós, ni hi reconeixem l'enyor, el dolor, la humanitat”.

Tot plegat seria només una qüestió de llenguatge si no fos perquè l'ús de determinat vocabulari té uns efectes sobre la realitat, i l'ús de fórmules amb connotacions negatives acaba dificultant els processos d'inclusió. I en aquest sentit, el verb migrar no és l'únic. Passa també amb integració/inclusió. Aparentment són sinònims, però –seguint la ponència de Casas– integració “remet a una idea de pretesa homogeneïtat de la societat d'acollida a la qual els immigrants han d'assimilar-se” i “fa que les diferències s'entenguin com a falta d'integració”. Inclusió, en canvi, pot resultar més útil en aquest sentit. “Mentre que amb integració l'accent es posa en l'origen de les persones, amb inclusió es posa en les dinàmiques socials, en l'espai social que ocupen les persones i els col·lectius”, diu Casas, i “aquesta idea de procés permet una visió molt més dinàmica sobre la realitat de les persones i el seu paper i articulació en el conjunt de la societat”.

En definitiva, la ponència conclou que es fa necessari un estudi a fons de quin és el vocabulari que actualment utilitzem no només per referir-nos als fenòmens migratoris i a la població immigrada, sinó per definir polítiques i elaborar propostes d'actuació, i de quins efectes té sobre les possibilitats reals d'inclusió social. Cal garantir l'accés a la igualtat d'oportunitats a tots els ciutadans i ciutadanes, amb independència de qüestions com el seu origen.

Miquel Andreu
Cap de comunicació del CNJC
comunicacio@cnjc.cat

GLOSSARI

*Assimilació: procés d'incorporació a una cultura aliena, que implica la desaparició o una forta alteració de la cultura pròpia.

*Ciutadania política: titularitat de drets i deures de les persones en la mesura que són membres pertanyents a una comunitat política representada per un Estat, que garanteix aquests drets i reconeix aquesta pertinença.

*Interculturalisme: nova expressió dins el pluralisme cultural que, afirmant no únicament allò diferent sinó també allò comú, promou una praxi generadora d'igualtat, llibertat i interacció positiva a les relacions entre subjectes individuals o col·lectius culturalment diferenciats.

*Racisme: sistema de dominació d'un grup sobre d'altres a partir d'una ideologia de superioritat o de pràctiques d'exclusió en funció de la raça o la cultura.

*Xenofòbia: etimològicament significa aversió o rebuig a l'estranger (del grec *xenos*, estranger, i *phobos*, aversió, rebuig).

Fonamentalisme cultural: defensa aferrissada de la cultura autòctona, que es considera superior a qualsevol altra present a l'espai públic, acompanyada d'una actitud hostil cap als seus membres. A diferència del racisme, manté que les diferències entre cultures són insalvables i per això s'han de mantenir aïllades.

Multiculturalisme: reconeixement de l'existència de dues o més cultures en una societat i de les diferències entre elles, a més del tractament com a ciutadans iguals de tots els seus membres. La coexistència de diferents cultures en un mateix territori no significa que es barregin ni es produeixi cap tipus de diàleg entre elles.

* font: Fundació Catalana de l'Esplai.

Joves d'orígens diversos, construïm ciutadania

► Aquest número del Debat Juvenil tracta de la nova ciutadania, del nostre model social, de com ha canviat la realitat social i de com hem d'afrontar els nous reptes d'aquesta societat que canvia de forma vertiginosa.

Des que va començar aquest mandat l'any 2010, el CNJC ha anat treballant sobre el concepte de ciutadania i de com aquest s'ha d'actualitzar per tal que esdevingui un concepte, una idea que ens permeti poder explicar i entendre aquest canvi en les nostres societats derivat dels fluxos migratoris a nivell mundial.

Com a plataforma interassociativa no podíem obviar el paper que la xarxa associativa del nostre país ha de jugar en aquest escenari. Un moviment associatiu ple d'entitats de ciutadans i ciutadanes que tenen activitat, que treballen les seves realitats més properes, que intenten fer-se un lloc i que lluiten per tal d'aconseguir els seus objectius. Doncs bé, creiem importantíssim que aquestes entitats estiguin al nostre costat, que ens ajudin a marcar les prioritats, per tal d'incorporar totes les associacions i totes les persones que en un moment o altre han arribat al nostre país.

“Haver signat el Pacte Nacional per a la Immigració ens ha de permetre poder incidir en polítiques públiques sobre el tema”

M'agradaria, a mode de resum, explicar les accions que hem dut a terme per tal de posar les bases en els dos objectius de què parlàvem més amunt: redefinir el concepte de ciutadania i la incorporació del teixit existent format per ciutadans d'origen divers.

Des del CNJC vam començar creant els grups de treball de ciutadania i immigració, amb què preteníem començar a generar discurs amb aquelles entitats que, d'una manera o altra, estan implicades i tenen la capacitat de generar les bases per a la construcció d'una nova concepció de ciutadania des de la seva realitat més immediata. Aquestes trobades del grup de treball ens van permetre situar les temàtiques que nosaltres, com a xarxa interassociativa, podíem desenvolupar en tots els nostres àmbits d'actuació.

La primera actuació que vam poder materialitzar va ser dedicar la segona

“Hem de fer del CNJC un autèntic òrgan de representació del moviment associatiu, de tot el moviment associatiu”

Àgora Jove, la trobada que organitza el CNJC sobre un tema concret relacionat amb el jovent, al concepte de ciutadania. Va tenir lloc durant el mes de maig i hi vam poder enumerar un seguit d'actuacions en treball, educació i participació, que després vam aprovar mitjançant una resolució a l'Assemblea General Ordinària.

També vam iniciar tot un seguit de trobades amb les Direccions Generals de Joventut i d'Immigració per tal d'arribar a dos acords. El primer va ser signar, juntament amb una trentena d'entitats més, el Pacte Nacional per a la Immigració. Això ens ha de permetre tenir una presència i, per tant, una incidència dins els òrgans on es decideixen part de les polítiques públiques en aquesta matèria.

La segona cosa que vam aconseguir fruit d'aquest treball amb les respectives Direccions Generals de la Generalitat, va ser la col·laboració per organitzar un

“S'ha d'incorporar a la realitat política tota una realitat social que avui no està plenament reconeguda”

acte que servís, d'una banda, per debatre i discutir en profunditat i, de l'altra, donar-nos a conèixer tot el seguit d'entitats formades per joves d'orígens diversos per tal de fer del CNJC un autèntic òrgan de representació del moviment associatiu, de tot el moviment associatiu.

Finalment, voldria assenyalar quines haurien de ser les següents passes del

CNJC en matèria de ciutadania i immigració. Partint de la feina feta fins al moment, crec que ens hem de centrar en tres aspectes fonamentals:

- 1) Continuar treballant el propi discurs polític sobre el concepte de ciutadania, i això passa per analitzar en quin punt es troba el desenvolupament dels valors socials i quins són els principals condicionants culturals que fan que qualifiquem les coses de pròpies o no, o, en altres paraules, acceptat per una gran part de la població i que, per tant, formi part de la nostra realitat cultural i social.
- 2) Treballar dins dels òrgans de govern i de decisió i aprofitar la passa feta amb la signatura del Pacte Nacional per a la Immigració. Aquest discurs que anem treballant de portes endins, amb la complicitat del teixit associatiu que ens envolta, ha de tenir el seu corresponent ressò en les institucions per incorporar la nostra visió en les polítiques públiques.
- 3) Treballar per incorporar tot el teixit associatiu de joves d'orígens diversos a la nostra xarxa interassociativa per tal de representar la totalitat de les entitats i de la realitat social catalana.

Penso, sincerament, que si treballem en aquesta línia, a mig termini començarem a veure uns grans resultats i hauréem incorporat, així, a la realitat política tota una realitat social que a dia d'avui no està plenament reconeguda. Perquè som joves d'orígens diversos, però sobretot som joves amb un destí comú.

David Gutiérrez
Secretari del CNJC
david.gutierrez@cnjc.cat

Combatre el rumor

l'ajuntament de Barcelona ha endegat, com una de les primeres accions del Pla Barcelona Interculturalitat, una campanya per a impulsar la Xarxa Antirumors de la ciutat. Ja són més de 200 membres que la formen, integrada per representants d'entitats, equipaments de la ciutat i persones a títol individual.

I com a rumor estrella...el malestar pel benestar

El sistema de benestar social i de salut del nostre país és, malgrat tot, un exemple per a molts altres països del món. Tot i així, quan la crisi ens afecta amb força i creixen les necessitats de recórrer-hi, especialment en col·lectius que mai han demanat ajuda, els rumors i les mitges veritats emergeixen de nou. Aleshores escoltem frases que afirmen sense cap rubor que "els immigrants copen els ajuts socials" o que "abusen dels serveis sanitaris i col·lapsen les urgències". Però, algú pot demostrar que aquestes afirmacions són veritat? A través de les dades que ens mostra la realitat podem desmuntar tots aquests tòpics que no fan més que entorbellar la convivència.

► La rumorologia respecte la situació dels immigrants al nostre país s'ha estès amb un èxit significatiu. Els rumors i estereotips passen de boca en boca com si es tractessin de fets certs i comprovats, però al ser informacions no contrastades i, quasi sempre, totalment falses, erosionen el dia a dia, fent mal a la convivència. Per això s'han de combatre. Combatre, però, amb fets i dades, contrastats i comprovables, que aportin un coneixement de la realitat que pugui posar llum a les característiques del fet migratori a la nostra ciutat.

Les ajudes de l'Administració

Es diu que els immigrants "copen els ajuts socials". Al llarg del 2010, però, dels 278.320 estrangers empadronats a Barcelona, només el 5,5% (és a dir, 15.216 persones) van fer ús dels centres de serveis socials de la ciutat. Això demostra que els usuaris estrangers no signifiquen cap col·lapse per als recursos de benestar de tots els ciutadans.

Altres dades: des del 2009, només 1 de cada 20 pisos de protecció oficial s'ha adjudicat a famílies immigrants. A més, per aconseguir un pis de propietat amb protecció oficial, un estranger extracomunitari ha de tenir la residència permanent

a Espanya i portar cinc anys d'empadronament continuat a Barcelona. També podem remetre'ns a la informació del curs 2010-2011, que ens aclareix que només el 15,5% d'alumnes amb ajut de beca-menjador és de nacionalitat estrangera.

Amb la salut no s'hi juga

El rumor diu que "Els immigrants abusen dels serveis sanitaris i col·lapsen les urgències". La realitat és que, segons les últimes dades de la Sociedad Española de Medicina Sanitaria (semFYC), les persones immigrades van al metge la meitat que las autòctones, i la despesa sanitària dels estrangers representa només un 4,6% del total a Espanya. De fet, segons la Conselleria de Salut, només el 7,3% del total d'intervencions quirúrgiques de 2009 a Catalunya es van fer a pacients immigrants.

En la mateixa línia que les informacions anteriors, un estudi realitzat a l'Hospital de Sant Pau conclou que l'assistència a urgències de la població estrangera és la mateixa que l'autòctona: exactament el 14,2% del total de pacients, que correspon al percentatge de població estrangera que viu a l'àrea d'influència d'aquest mateix hospital.

Informació o rumor, realitat o mitges veritats, dades o tòpics... La decisió d'apostar per una o altra manera de veure la nostra vida es troba a les nostres mans. No hi ha cap prestació social específicament assignada als estrangers, però continuen alçant-se diferents veus que així ho afirmen. Seguirem deixant que els rumors pensin per nosaltres?

■ Xarxa Antirumors de Barcelona

SABIES QUE...

*Només el 2,1% de residents d'origen immigrant a Barcelona té més de 65 anys. Es tracta, per tant, d'una població principalment jove (la mitjana d'edat és de 32 anys) i amb pocs problemes de salut.

*Les dades de la Sociedad Española de Medicina Sanitaria (semFYC) confirmen que les persones immigrades van al metge la meitat que les autòctones, i que la despesa sanitària dels estrangers representa només un 4,6% del total a Espanya.

*Segons la Conselleria de Salut, només el 7,3% del total d'intervencions quirúrgiques de 2009 a Catalunya es van fer a pacients immigrants.

*Un estudi realitzat a l'Hospital de Sant Pau conclou que l'assistència a urgències de la població estrangera és la mateixa que l'espanyola; exactament el 14,2% del total de pacients, que correspon al percentatge de població estrangera que viu a l'àrea d'influència de l'hospital.

*El 2010, dels 278.320 estrangers empadronats a Barcelona, només el 5,5% (és a dir, 15.216 persones) van fer ús dels centres de serveis socials de la ciutat. Aquesta dada demostra que els usuaris estrangers no signifiquen cap col·lapse pels recursos.

*Des de 2009, només 1 de cada 20 pisos amb protecció oficial s'ha adjudicat a famílies immigrants.

*Pel curs 2010-2011, només el 15,5% d'alumnes amb beques-menjador és de nacionalitat estrangera.

*No hi ha cap prestació social específicament assignada a estrangers.

Si voleu més informació no dubteu a connectar-vos a la web del projecte: www.bcnantirumors.cat

Llibertat segrestada als CIE

► El Guillermo tornava de la feina com cada dia, però en baixar del tren va veure que no seria un dia qualsevol. A la sortida de l'estació hi havia un grup de policies que aturaven els passatgers que semblaven estrangers pel seu color de pell, els separaven de la resta i els demanaven la documentació. La pell fosca de Guillermo no va superar aquella selecció i el van detenir, mentre la resta de persones que sortia o entrava a l'estació el miraven furtivament. Com que no

tenia els permisos de residència en regla, el van retenir a comissaria durant 72 hores, i d'allà el van portar a un Centre d'Internament per a persones estrangeres, és a dir, un CIE. Un lloc del qual no havia sentit a parlar mai, però que ja no oblidaria. Els companys també detinguts comentaven que d'allà els expulsarien al seu país. El seu país? El seu país era Catalunya, on vivia, estudiava i treballava des de que tenia 6 anys, i on tenia tota la seva família.

Aquest de dalt és un cas fictici, però és el que pateixen molts veïns, amics i companys nostres. Cada dia, a llocs quotidians, hi ha batudes policials per identificar estrangers sense permís de residència: a la sortida del tren, a locutoris, a places i rambles dels nostres municipis. Són controls denunciats per associacions i organismes europeus de defensa de drets humans pel seu caràcter racista: un policia et pot detenir per ser sospitós d'un delicte, no únicament pel color de la teva pell.

Residir a l'Estat espanyol sense els papers en regla no és un crim ni cap delictes, és una falta administrativa, com no pagar una multa de trànsit o tenir el DNI caducat. En canvi, a les persones immigrades "sense papers" se les reté als CIE i se les priva de llibertat fins a 60 dies.

“Residir a l'Estat espanyol sense els papers en regla no és un crim ni cap delictes, és una falta administrativa”

Es diu que no són centres penitenciaris, però les condicions hi són molt pitjors: estan custodiats per Policies Nacionals, tot i que no són delinqüents; reben les visites de familiars i amics a unes hores

determinades i hi parlen a través d'un vidre mitjançant un telèfon, sense dret a tocar-se o abraçar-se; dormen en cel·les de 8 persones i no poden anar al lavabo durant les nits; quan són detinguts se'ls pren totes les possessions, telèfon mòbil inclòs; no tenen cap activitat per fer durant el dia, i només disposen d'un pati de ciment nu.

En aquestes condicions poden viure fins 226 persones a CIE que hi ha a la Zona Franca de Barcelona, situat entre magatzems industrials i camions. I a on no poden entrar ONGs ni mitjans de comunicació. A l'Estat Espanyol hi ha nou

centres, i es calcula que durant el 2009 hi van estar detingudes més de 2.500 persones.

La passada nit del 5 de gener, Idrissa, un noi de 21 anys, va morir al CIE de Barcelona d'un atac de cor. Dues setmanes abans una noia havia mort al CIE d'Aluche, Madrid, per una meningitis que no li va tractar el servei mèdic del centre. Són només dues de les moltes víctimes d'aquest sistema, que empresona persones innocents i les amaga de l'opinió pública.

■ Jose Peñín
Portaveu de SOS Racisme Catalunya

Experiències d'entitats

Associació Sociocultural Ibn Batuta

► Les persones d'origen immigrant i nouvingudes no només tenen més dificultats per a trobar un pis o una feina, sinó també per a participar en les nombroses iniciatives que du a terme la societat civil i el moviment associatiu juvenil.

Sense entrar ara a analitzar els motius que dificulten la participació de les persones immigrants en la societat d'acollida (desconeixement de l'idioma, situació d'irregularitat, de vulnerabilitat social, xoc cultural, etc) ni el fet que tothom pot fer alguna cosa al respecte (com ser voluntari a una de les moltes entitats de voluntariat social catalanes que ajuden a les persones immigrants), vull destacar una cosa: va ser, precisament, la necessitat vital de participar activament en la seva societat, el que va fer, ja fa 17 anys, que un petit grup de joves marroquins creessin l'associació.

Des d'aleshores, ASCIB ofereix diversos serveis per al conjunt de la població, i de manera especial per a les persones immigrants d'origen magrebí: serveis d'atenció, acollida, acompanyament, me-

diació, orientació laboral, suport jurídic, psicològic, pedagògic, classes d'alfabetització, de català, castellà, àrab, informàtica, reforç escolar, etc. Amb l'objectiu de facilitar la comprensió de les diferents cultures i crear un clima de respecte i diàleg intercultural, ASCIB organitza també activitats esportives, tallers socioculturals, projectes de cooperació internacional i diferents accions de sensibilització i de comunicació (com el programa Infoàrab, a Barcelona TV).

Atès el dret de les persones immigrants a gaudir de la informació, atenció, suport i formació necessàries per a participar, en condicions d'igualtat, en les qüestions que els afecten, començant per la millora de les seves condicions de vida, i, en l'avinentsa de la responsabilitat de tothom per viure en una societat més

cohesionada i solidària, ASCIB ajuda de manera prioritària aquelles persones que volen assumir un paper més important en la millora de la seva situació personal i familiar (com, per exemple, mitjançant els

“Participar no és només el més important, és també un requisit bàsic per aprendre, per ajudar els altres, per defensar els teus drets i els dels col·lectius més vulnerables i per sentir-se part de la societat”

programes d'Espai Dona, Espai Acol·lida o Espai Feina d'ASCIB) com, també, aquelles persones que volen ajudar els altres (fent classes de llengua o mitjançant el Banc del Temps, per exemple).

Participar no és només “el més important, és també un requisit bàsic per aprendre, per ajudar els altres, per defensar els teus drets i els dels col·lectius més vulnerables i per sentir-se part de la societat. D'aquí que la frase adquireixi, tot d'una, un sentit encara més ampli i significatiu.

Si vols ser voluntari, rebre més informació o participar amb nosaltres, contacta a comunicacio@ascib.net

Lluc Martí
Coordinador general d'ASCIB
comunicacio@ascib.net

Experiències d'entitats

RAI – Recursos d'Animació Intercultural

RAI va néixer al Casc Antic de Barcelona el 1993 com una entitat que organitzava intercanvis internacionals per a joves que volien fer un viatge original per conèixer altres realitats, però les experiències viscudes per tota la gent que ha passat per RAI ha fet créixer aquest projecte i ha acabat generant múltiples formes de participació.

Els objectius de l'associació, actualment, es poden resumir en tres línies estratègiques: una de pedagògica, una d'acció política i social, i una tercera d'artística i cultural. Aquestes, alhora, es concreten en les quatre àrees en què els darrers anys ens hem organitzat: Formació, Internacional, RaiArt i Joves de Rai. Aquesta darrera àrea agrupa diferents iniciatives juvenils amb l'objectiu d'empoderar joves amb pocs recursos i en situació d'exclusió social.

Tot i que el grup motor de l'entitat són les persones que participen en els projectes i les assemblees periòdiques (treballadores, voluntàries i el grup de joves), hi ha un gruix de socis i sòcies que participen en iniciatives concretes de RAI (formacions, intercanvis internacionals, tallers artístics, programació cultural de RaiArt, etc) i que també ajuden a tirar endavant l'associació.

Ernest Pons
Coordinació de RAI- Recursos d'Animació Intercultural

SOS Racisme Catalunya

SOS Racisme Catalunya és una associació de defensa de drets humans que treballa des del 1989. Fomenta la seva actuació en la lluita contra el racisme i la xenofòbia, i defensant la igualtat efectiva de drets i oportunitats per a totes les persones que conviuen i comparteixen una mateixa societat.

L'associació, que es fonamenta en una base social forta d'activistes i socis/sòcies, treballa a dos nivells. D'una banda, un dels grans pilars de l'entitat és el Servei d'Atenció i Denúncia per a les víctimes del racisme i/o la xenofòbia (SAID), obert des del 1992, que es complementa amb la xarxa d'entitats i recursos que li donen suport territorialment. A més, l'entitat fa denúncia pública als mitjans de comunicació davant les expressions de racisme social (casos entre veïns, comunitats, empreses) i institucional (lleis, normatives, mocions), per tal de fer pressió política i mediàtica (lobby). De l'altra, SOS Racisme fa un treball de sensibilització, més concebut a llarg termini: programes formatius, xerrades, campanyes de sensibilització o d'altres activitats.

En l'àmbit dels joves, s'han impulsat diverses iniciatives per fomentar un concepte de ciutadania més obert i inclusiu, com ara la Ràdio Antiracista, els cicles de cinefòrums i el Laboratori Antiracista. El Laboratori són unes jornades d'experimentació i intercanvi que reuneixen grups de joves de diferents orígens, amb l'objectiu comú de compartir debats, expressions culturals i artístiques. Les entitats juvenils tenen sempre un paper important en l'organització d'aquests tallers i activitats.

Mar Carrera
Sensibilització SOS Racisme Catalunya

**AZIZ
BAHA**

Associació Sense
Fronteres per la lliure
circulació de les
persones

**“Les entitats suavitzen
l’impacte migratori per a les
persones novingudes”**

Què l’ha portat a participar a la teva entitat?

Sóc amazic de procedència, una cultura, una identitat i una tradició lligades a la resistència contra les invasions permanents que ha sofert el nord d’Àfrica. Fugint de la marginació, repressió i falta d’horitzons, vaig arribar a Catalunya a principis de 2004 amb l’entusiasme i ganes de reprendre l’activisme i la militància dels anys de la universitat a la Unió Nacional dels Estudiants del Marroc (UNEM) i al Moviment Cultural Amazic (MCA). A Cornellà de Llobregat, on ja hi havia una comunitat considerable d’immigrants del sud-est del Marroc, em vaig incorporar a l’associació. Era el que buscava, un espai per aprendre la llengua del país d’acollida i per defensar el meu dret a viure en dignitat i lluitar per una societat justa per a totes les persones, vinguin d’on vinguin i arribin quan arribin. El funcionament assembleari de Cornellà Sense Fronteres també em va encoratjar a ser-hi.

L’associacionisme és un factor per a la inclusió dels joves d’origen migratori?

És un dels elements que ajuda i estimula la convivència, la inclusió social. Les associacions que actuen en el camp de la immigració suavitzen l’impacte migratori per a les persones novingudes. Fan de pont entre la cultura d’origen i la d’acollida. Per a la persona immigrada, l’associació li fa, d’una banda, d’acompanyant per reprendre els passos del futur en un ambient desconegut i, de l’altra, de referent per mantenir el fil amb les arrels. I per a les persones autòctones, aquest associacionisme fa de presentador dels nous veïns/es i permet fer conèixer les noves cultures i tradicions. L’organització dels joves i les entitats de la immigració donen fruit sempre i quan estiguin acompanyades d’una política social de suport i promoció per part dels governs i de la implicació d’altres agents: forces polítiques, teixit social, ONG de drets humans.

No obstant això, hi ha casos d’associacions manipulades per grups concrets a favor d’interessos de sistemes polítics i ideologies concretes. Això no afavoreix ni la cohesió social ni la inclusió dels joves, només perjudica l’ètica del mateix associacionisme.

Quins han de ser els primers passos per combatre les discriminacions racistes?

Les grans ideologies racistes i discriminatòries com el nazisme, el feixisme o l’apartheid han desaparegut, però ara el racisme i la xenofòbia s’expressen i es practiquen indirectament i d’una manera subtil. És el que pensadors com Sears, Kinder o Balibar anomenen el racisme simbòlic o racisme modern. A la Unió Europea hi ha directives que unifiquen i coordinen la discriminació de l’immigrant (com la “Directiva de vergonya”), i a l’Estat espanyol tenim la Llei d’estrangeria o els Centres d’Internament. És un tot que, a més de ser racisme en si mateix, provoca

i dona cobertura al racisme social i populista. Si no es fan esforços per frenar-ho correm el risc de la seva normalització. En un segon pas, no s’han de permetre els discursos i pràctiques de l’extrema dreta. S’ha d’aplicar la justícia i sensibilitzar contra aquestes pràctiques basades en interessos electorals, mentides i provocacions de por i pànics. Tots som els de casa, ningú sobra.

En tercer lloc, la premsa ha de treballar per la cohesió i la igualtat. Cal una premsa que trenqui amb els tòpics i amb la legitimació dels mecanismes que justifiquen el racisme. Finalment, les autoritats han d’optar per les polítiques socials i la igualtat d’oportunitats. És injust i no serveix renunciar a una part dels ciutadans pel seu estatus legal i jurídic sota el pretext de la crisi econòmica. Com tothom, han contribuït i contribueixen en l’aixecament del país.

■ Redacció

**MOHAMED
AIT ABOU**

Tècnic d’Intervenció
Comunitària
Intercultural
ACISI Tortosa-Terres
de l’Ebre

Què l’ha portat a participar a la teva entitat?

La meua relació amb l’entitat ha estat sempre una relació laboral. Vaig començar com a mediador i ara treballo com a tècnic d’intervenció comunitària intercultural. L’entitat ACISI (Associació per la Cooperació, la Inserció Social i la Interculturalitat) m’ha facilitat la formació i també m’ha acompanyat en el procés d’adquirir aquesta experiència professional. La paciència i la confiança de l’entitat en desenvolupar les meves tasques com a jove i d’un altre origen no ha estat fàcil, perquè normalment es busquen persones ja preparades i amb experiència prèvia, i és estrany trobar entitats que apostin per formar joves i ajudar-los a evolucionar professionalment i confiar en ells amb tasques de responsabilitat, perquè cal conèixer altres maneres de fer, codis culturals, etc.

L’associacionisme és un factor per a la inclusió dels joves d’origen migratori?

El meu procés fins ara ha estat de la següent manera: a la meua arribada a Catalunya tenia la impressió que no sabia res, ni sabia diferenciar entre català i castellà, però gràcies a les associacions del territori i als recursos tècnics de l’Administració pública i, concretament, als seus professionals, m’han acompanyat, m’han donat a conèixer la ciutat i la societat catalana, la llengua, la història, com relacionar-me, tot això a través de cursos de llengua, coneixement de l’entorn, parella lingüística, diàleg amb persones d’altres orígens, sensibilitzar sobre la diversitat cultural i responsabilitats en la construcció d’una societat sana començant des d’allò local i allò quotidià. Ara estic intentant fer el retorn del que vaig rebre, ajudant als joves (nascuts aquí o a fora) en el seu procés d’inclusió social a la nostra ciutat, Tortosa. Per sortir de la complexitat fa falta interacció, participació i amistat cívica a través del diàleg, la sensibilització, la socialització i l’accessibilitat. A les Terres de l’Ebre hi ha recursos interessants en aquest sentit, especialment a Tortosa. Sóc membre d’un recurs comunitari -la Xarxa per la Convivència-, que és un espai obert de diàleg i referent d’un procés comunitari intercultural a la ciutat per treballar sobre la convivència i la interculturalitat.

Quins han de ser els primers passos per combatre les discriminacions racistes?

Què t’ha portat a participar a la teva entitat?

Estic formada en Pedagogia, tinc experiència en el treball amb joves i als 17 anys vaig fer una formació per a voluntaris i vaig començar a ajudar als centres de discapacitats físics de la meua ciutat.

L’associacionisme és un factor per a la inclusió dels joves d’origen migratori?

És una forma d’ajudar a superar el procés migratori, que moltes vegades és involuntari. Amb el contacte amb altres persones, els joves comencen a enfortir la seva autoestima i a comprendre el funcionament de la societat d’acollida.

En un hipotètic context d’igualtat, les entitats que apleguen joves en funció del seu origen haurien de continuar existint?

La igualtat parteix del pressupòsit que les persones tenen els mateixos drets i deures dins d’una societat, i sembla que cada dia

Una de les eines que he après amb ACISI és apostar pel diàleg, per construir consens. Podem ser rígids amb els nostres principis, però és important la flexibilitat en la seva aplicació. No podem excloure ningú, sinó que hem de fer un esforç d’educació popular i sensibilització contínua, fins i tot amb les persones més tancades i plenes de prejudicis. Cerquem maneres de trencar o obrir les identitats de diferència i intentem trobar un criteri inclusiu a través de la interacció i la comunicació. Generar coneixement compartit i no opinió, primer cal crear coneixement per generar opinió.

■ Redacció

ens allunyem més d’aquests ideals. Les entitats per a joves immigrants han de continuar existint per salvaguardar que no hi hagi aquesta distinció legal per qüestions de raça, sexe, origen o religió. I el dret d’associació és lícit, i els joves no han d’oblidar mai els seus orígens, això els ajudarà a esdevenir adults més forts. S’ha d’entendre que els tempos d’aprenentatge i adaptació són diferents en funció del país d’origen.

Quins han de ser els primers passos per combatre les discriminacions racistes?

Primer cal reconèixer que som diferents i que tenim necessitats diferents. Cada individu ha de reconèixer primer la seva dificultat personal per conviure amb la diferència. Això ens ajudarà a ser més atents i a vigilar els discursos i comportaments racistes.

■ Redacció

SANTI CASTELLÀ

President
del Moviment Laic i
Progressista (MLP)

“Els qui viuen en una comunitat han de tenir dret a participar-hi”

Si ja com a joves tenim enormes dificultats per tirar endavant els nostres projectes de vida, ser jove i immigrant comporta obstacles afegits en l'accés a la ciutadania?

La ciutadania es construeix com una idea vinculada a la nacionalitat durant les revolucions liberals i especialment la Revolució Francesa. Això comporta que la plenitud de drets la tenen només els que tenen el pedigrí de la nacionalitat, i la nacionalitat és una cosa relativament arbitrària. Per tant, la ciutadania nacional ja neix com a exclusió: és ciutadà el qui no és estranger, el qui no és metec. Ara la UE comença a plantejar la idea de vincular la ciutadania a la residència. Una persona que viu en una comunitat ha de tenir dret a escollir els representants d'aquesta comunitat, a participar en la presa de decisions i a articular-se en l'espai públic mitjançant el teixit associatiu. Tot això actualment no està garantit ni de lluny i els passos que s'estan fent són encara més de discurs teòric que no en la pràctica.

Fins a quin punt arriben els drets que preveu la nacionalitat vinculada a la residència?

Arran de la ratificació del Tractat de Maastricht es va modificar la Constitució espanyola i es va dir que, amb reciprocitat, podia haver-hi dret de sufragi actiu i passiu. Això funciona pels ciutadans d'un país membre de la UE i amb altres països sempre que hi hagi reciprocitat. Per tant, les persones immigrades, per poder participar plenament han d'optar a la nacionalitat, un camí que no és fàcil i carregat d'incerteses i arbitrarietats.

Poca cosa pot fer la persona, si tot depèn dels convenis entre estats.

Exacte, finalment la qüestió és si el meu estat d'origen ho acorda amb l'estat de recepció, jo podré ser ciutadà d'una comunitat política. Com s'explica que estigui residint en una comunitat, treballant,

“Cap dret fonamental se sotmet a la reciprocitat; el vot, sí”

pagant impostos, participant en la vida econòmica i social i que se m'exclouï del dret polític? Que actualment un país no tingui reciprocitat amb l'Estat espanyol, significa que nosaltres no hem d'atorgar dret de vot al nostre estat? Cap altre dret fonamental se sotmetria a la reciprocitat. D'altra banda, a vegades ens fixem en l'element més simbòlic, el dret de vot, però finalment el missatge que estem donant és “no participis en política”. Això

comporta també que en l'exigència de deures i responsabilitats no pots demanar compliment i respecte a les obligacions d'un bon ciutadà si no estàs atorgant els drets de ciutadà.

Posem per cas que els drets de participació política es reconeixen demà mateix. Quedaria resolt tot el que va més enllà del dret de vot i que té a veure amb la pertinença a la comunitat?

Participar és molt més que votar. L'ideal d'una societat democràtica és tenir ciutadans compromesos, i això significa gent que participa dia a dia en la construcció d'un espai públic que faci possible que tothom pugui escollir entre diferents

opcions vitals. Això comporta formes de participació molt diversa, però segurament una de les més importants i de les que més reforça l'existència d'una societat democràtica és l'associacionisme. En la mesura que tinguem persones associades, tindrem una societat més forta, perquè això genera una participació del dia a dia que segurament és la clau de la participació democràtica.

Podríem trobar-nos que es reconegué el dret de participació política i en canvi la participació fos molt baixa, com ha passat en alguna ocasió?

Si l'única mesura que fem és atorgament de drets, segurament ens trobarem que aquests no siguin massa exercits, perquè les prioritats de supervivència passaran per sobre. Per això és important la tasca del teixit associatiu, aconseguint que la participació sigui no només formal, sinó de dia a dia, compromesa amb l'itinerari vital de la persona. Quan diem que les persones s'han d'associar, el que estem dient és que tinguin més opcions per ser felices, que amplin el seu horitzó de relacions socials, la seva autonomia personal, les seves opcions vitals, per poder, en definitiva, exercir aquells drets inherents a la seva dignitat com a persona; no acabar reduït només com un treballador que ve a sobreviure, sinó que ha de viure, i viure amb plenitud.

A part de polítiques que fomentin l'associacionisme, l'associacionisme en si mateix, què pot fer per incloure més i millor les persones immigrades?

L'associacionisme és un vehicle privilegiat per a les polítiques d'inclusió social. Primer, perquè és un espai no formal, que sorgeix de la voluntat d'associar-se; després, perquè les entitats són un vehicle de participació i establiment d'aliances i complicitats que van més enllà de la teva associació. I finalment, en la mesura que les entitats tenen persones nouvingudes, incorporen les problemàtiques i els discursos d'aquestes persones a la seva realitat associativa i es fan ressò de tot això.

Hi ha un perill molt important, i és que hem descobert el pluralisme religiós de la mà de la població immigrada. En general, Catalunya i Espanya havien estat una realitat religiosa única i consideraven que les altres religions eren una cosa

petita, folklòrica, que no molestaven massa. De sobte, amb l'arribada de població immigrada, s'ha redescobert el pluralisme religiós, i tenim polítiques molt hipòcrites en què els privilegis de l'Església catòlica es mantenen sense estendre'ls a les altres religions. Això fa que l'immigrant se n'adoni que una cosa que molesta és el seu fet religiós i, per tant, que trobi a l'oratori, a la mesquita, al seu temple, el lloc on construir la seva identitat immigrada i on fer palesa la seva indignació per un procés migratori que normalment no tracta bé la persona immigrada. Si tractéssim millor el pluralisme religiós, si tractéssim igual totes les religions, segurament aconseguiríem que la indignació immigratòria no

“Si tractéssim igual totes les religions, la indignació immigratòria no se centraria en la religió”

se centrés en el tema religiós, sinó que les males condicions laborals arribessin als sindicats, que les males condicions d'habitatge es fessin des de les associacions de veïns, que les necessitats de participació es fessin des del teixit associatiu. Persones immigrades que en el seu país no tenien excessiva relació amb la pràctica religiosa, al arribar a Europa veuen que és en l'espai religiós on han de construir la seva identitat de resposta i de protesta.

Aquests obstacles de participació continuen en el cas dels fills de les persones immigrades, ja nascuts aquí?

Fem una mala explicació i una mala integració en tot el procés migratori i, per tant, deixem ferides. El que ha passat a molts llocs d'Europa, especialment a França, amb els fills i els néts de la immigració, és bastant possible que passi arreu, perquè el procés migratori ha estat un procés d'explotació i dominació molt bèstia, hem portat persones a treballar amb salaris molt baixos, amb condicions molt precàries, amb un grau d'inseguretat molt elevat i, al mateix temps, n'hem fet un discurs de menyspreu. Independentment de la posició social i econòmica que tinguin els fills

dels immigrants que ja han nascut aquí, que tinguin la nacionalitat, segurament quedaran ferides de tot aquest procés. De fet, hem fet una cosa molt curiosa: només s'explica el nivell tan elevat d'immigració irregular si pensem que aquesta estava bastant tolerada i que la gent que entrava per l'aeroport de Barajas no tenia cap impediment per poder-se quedar com a treballador il·legal. És una situació totalment il·lògica en termes jurídics: persones amb una ordre d'expulsió que mai s'executaria, perquè no hi havia diners per expulsar-les, que no podien treballar i que, per tant, ho havien de fer en l'economia submergida, que els seus fills podien anar a l'escola i tenir puntualment atenció sanitària però que no tenien cap dret social, cap dret polític i que, a més, quedaven invisibilitzades en determinats barris. És una barbaritat jurídica simplement comparable a determinades formes d'esclavitud, i això deixa ferides, i ara les hem de cosir. S'ha fet una política d'immigració molt poc responsable, i que ha estat la que ha permès el boom de la construcció i de determinats àmbits del turisme.

Miquel Andreu

Cap de comunicació del CNJC
comunicacio@cnjc.cat

Espai públic, estat de la qüestió

Ja fa un temps que al CNJC ens preocupa com s'està normativitzant i, en alguns casos restringint, l'ús de l'espai públic arreu de Catalunya. Durant els darrers anys han proliferat diversos tipus "d'ordenances de civisme" municipals per a establir marcs normatius que eradiquin determinades conductes o dinàmiques considerades com a poc respectuoses amb la convivència i l'espai públic. I a això cal afegir-hi la dificultat que es troben algunes entitats per realitzar actes al carrer. Per això, el CNJC va incloure l'espai públic com un tema d'interlocució estratègica per a treballar enguany.

Ja participem activament al Consell de Seguretat de Catalunya, espai d'interlocució on, a part de temes de seguretat, sovint s'hi barregen temes que fan referència a l'ús de l'espai públic. En aquest sentit, vam mantenir una reunió amb el conseller d'interior, Felip Puig, ja que es comencen a sentir campanes sobre la creació d'una llei reguladora de l'ús de l'espai públic i de la seguretat.

Per aquest motiu, al darrer Comitè Executiu del CNJC es va aprovar una resolució que demanava, entre altres coses, que es faci un Pacte i no una Llei, de manera que l'elaboració pugui ser el més participada possible per la societat civil i pels col·lectius més afectats.

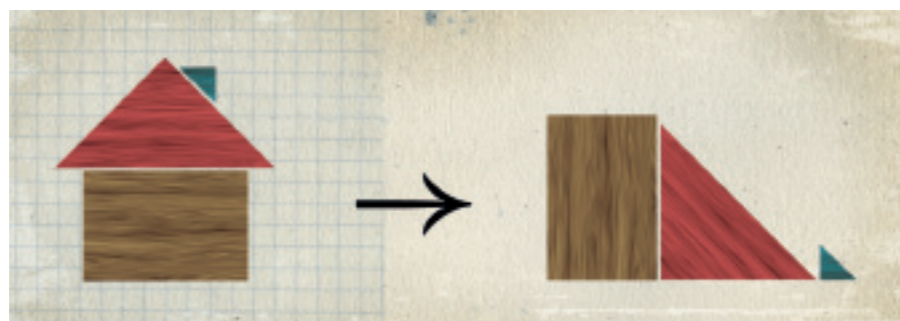
Helena Giner
Tècnica de Programes del CNJC
territorial@cnjc.cat

Desconstrucció de les polítiques d'habitatge

L'accés a l'habitatge constitueix un dels tres eixos bàsics de l'emancipació juvenil, juntament amb la formació i l'entrada al món laboral. A més, l'accés a un habitatge digne constitueix un dret bàsic de qualsevol persona i família, sense el qual es fa impossible la construcció d'un projecte de vida i la manca del qual genera situacions dramàtiques de patiment humà.

És evident que les condicions respecte el 2007, quan es va aprovar el Pacte Nacional per l'Habitatge, han canviat molt i, per això, les polítiques d'habitatge han d'establir noves prioritats, lluny de l'actual viratge que afavoreix els interessos del sector immobiliari i financer per davant de la funció social de l'habitatge.

Les dificultats d'emancipació ja existien durant el boom immobiliari. Intentar redreçar el sector mitjançant els mateixos paràmetres no garanteix, per tant, l'accés generalitzat a un habitatge digne. Amb l'aprovació de les Llei Omnibus, per exemple, es converteix el parc d'HPO en habitatge de mercat lliure, suprimint les

reserves en sòl urbà consolidat i la seva distribució uniforme, cosa que afavoreix la creació de guetos. La instal·lació d'ascensors deixa de ser obligatòria en edificacions plurifamiliars de dues plantes, excloent així les persones amb mobilitat reduïda. Finalment, s'obre la porta als propietaris d'HPO a la compra de nous habitatges passats 5 anys de l'adquisició, perdent així la garantia de la necessitat.

D'altra banda, durant el 2011 s'han produït una mitjana de 21 desnonaments al dia sense una resposta urgent i clara del Govern, obligant entitats com Càritas a

assumir la responsabilitat de la interposició davant entitats financeres per evitar els processos de desnonament.

En darrer lloc, és destacable la manca de rigor en l'actualització del Pacte Nacional per l'Habitatge, que només recull un 25% de les mesures originals i no quantifica cap tipus de necessitat ni de mesura a desenvolupar, com sí feia de forma molt acurada el pacte original.

Benjamí Aguilar
President del CNJC
benjami.aguilar@cnjc.cat

Non-Formal Education for all!

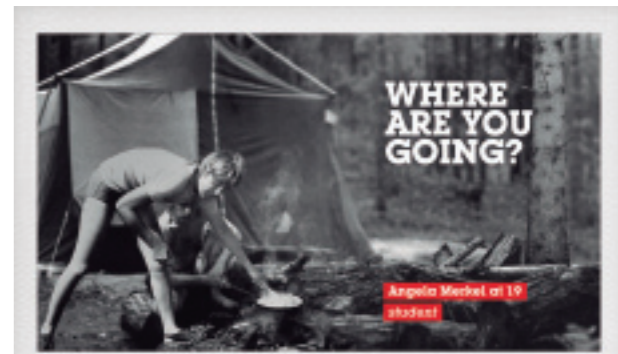
El programa "Joventut en Acció" (*Youth in Action*) és un programa de finançament econòmic de la Comissió Europea que dóna suport al jovent i a les entitats juvenils per tal de realitzar activitats a nivell europeu. Les accions que s'incorporen dins aquest programa s'emmarquen en l'educació no formal com a metodologia, que enfoca la participació juvenil vers la formació d'un jovent amb consciència crítica i amb la voluntat de participar activament en el desenvolupament de tot allò que s'esdevé al seu voltant.

Fa uns mesos, es va anunciar el futur programa que apareixerà quan finalitzi l'actual. No ens hauríem de deixar impressionar pel seu títol "Erasmus for All" però sí que es veu clarament que la tendència d'aquest serà la de prioritzar les activitats d'educació formal per sobre de les d'educació no formal, perjudicant greument l'activitat de projecció internacional i, per tant, l'aprenentatge intercultural de les entitats juvenils.

Tant el CNJC com moltes altres plataformes juvenils, principalment l'*European Youth Forum*, ens hem pronunciat a través de resolucions i campanyes per tal de donar suport a l'actual programa de "Joventut en Acció".

Encara no està clar en quina proporció es dividirà el suport cap a unes i altres activitats, per això us recomanem que visiteu la web de la campanya endegada per l'*European Youth Forum* per tal d'estar al dia de les properes actualitzacions sobre el futur programa: <http://www.whereareyouthgoing.eu/>

Clara Giberga
Secretària del CNJC
clara.giberga@cnjc.cat

L'Informe anual del moviment associatiu juvenil ja pren forma

Tal i com vam explicar al Comitè Executiu del CNJC del novembre, el projecte d'Informe anual del moviment associatiu juvenil (MAJ) va avançant i ens trobem en la primera fase d'anàlisi.

El CNJC i l'Observatori del Tercer Sector (OTS) comparteixen l'objectiu de millora del moviment associatiu juvenil a Catalunya i, des del reconeixement dels rols complementaris i aquest objectiu compartit, les dues plataformes ja han col·laborat en diverses ocasions en iniciatives vinculades a l'àmbit del moviment associatiu juvenil. Específicament, fa uns anys, l'OTS i el CNJC van realitzar

un treball conjunt important a la recerca "El finançament de les entitats del Consell Nacional de la Joventut de Catalunya", en la qual es va fer una anàlisi del finançament, activitats i persones vinculades a les entitats per definir els reptes i es van dibuixar recomanacions per a la millora del finançament i la gestió de les associacions juvenils.

Com la majoria d'entitat ja sabeu, l'informe consta d'un qüestionari, que recull la informació necessària per completar la revisió exhaustiva d'informació de les entitats membres i el seu univers.

Com dèiem, en aquests moments ja ens trobem en la fase inicial d'anàlisi,

on a partir de la informació recollida s'identificaran els trets principals que es posaran en format de presentació a l'assemblea del març. Aquests resultats ens permetran tenir una visió de la situació actual del moviment associatiu juvenil, detectant les seves mancances i els seus reptes, alhora que permetrà que el CNJC pugui adequar més la seva tasca d'interlocució a la realitat de les seves entitats membres.

Helena Giner
Tècnica de Programes del CNJC
territorial@cnjc.cat

Entitats i 2.0 a Menorca

Des de fa 13 anys, a finals d'octubre (21-23) es va celebrar la Trobada del Triangle Jove. Aquest any duia per lema "#Trobada TJ – Els temps estan canviant 2.0" i tenia com a objectiu oferir un espai de debat i formació sobre l'ús de les noves tecnologies de la informació i la comunicació. En total, es van reunir una vuitantena de joves vinguts de Catalunya, País Valencià i Illes Balears, per treballar al voltant d'aquest tema durant tot el cap de setmana.

La trobada va seguir l'estructura habitual, tot i que aquest any vam comptar amb l'ajuda de la Borsa de Formadors del CNJC per dinamitzar alguns dels espais de debat, treball en petits grups i dinàmiques del cap de setmana. Com ja és habitual també, vam poder comptar amb les ponències de persones enteses en la matèria com Vicent Partal (director de Vilaweb), Llorenç Valverde (vicerector de Tecnologia de la Universitat Oberta de Catalunya), Imma Salamanca (coordinadora de la Fundació iBIT) i Melissa del Cerro (de la mateixa fundació). També es van organitzar tallers més pràctics, molt ben valorats per totes i tots els participants, enfocats a l'explicació i compartiment d'eines de comunicació i gestió 2.0, a càrrec de Jordi Crisol i Pere Fuset.

Angela Garcia

Presidenta de la Fundació Triangle Jove
presidencia@trianglejove.net

EL CNJC, AL COMEM DE BRAGA

WAPA - Pedro Benavente

El 18 i 19 de novembre va tenir lloc a Braga (Portugal) el darrer Consell de Membres de l'European Youth Forum (YFJ). Més de 200 delegats i delegades d'arreu d'Europa ens vam reunir per valorar la feina del *bureau* del YFJ i per decidir conjuntament les properes passes de la plataforma, a més de renovar alguns càrrecs orgànics. De part del CNJC hi van assistir Víctor Albert, vicepresident primer, i Mònica Vázquez, secretària d'Internacional.

La trobada va servir per enfortir projectes per als propers mesos amb els Southern Youth Councils (SYC) -els consells de joventut dels països del sud d'Europa- i per tancar les trobades de 2012.

A nivell formatiu, el CNJC va participar als debats sobre emancipació, sobre el futur del programa Youth in Action i sobre la millora de la qualitat de l'educació no formal. També vam donar suport a una resolució sobre el Sàhara Occidental.

La candidatura de Marc Cases no prospera

Durant la celebració del Consell de Membres a Braga es va fer la votació dels nous membres al *Youth Advisory Council*, l'organisme que assessora el Consell d'Europa en matèria de joventut. Malgrat el treball realitzat pel CNJC i el seu candidat, Marc Cases, i la col·laboració de la Direcció General de Joventut de la Generalitat, la proposta no va rebre prou suport per sortir escollida. No obstant això, l'experiència va servir per mostrar el compromís del CNJC amb el treball en xarxa nivell internacional.

El Consell, amb la consulta del Diàleg Estructurat de la UE sobre participació

El CNJC forma part de la comissió estatal que organitza la consulta del Diàleg Estructurat per la Conferència Juvenil de la Unió Europea, en el marc de la presidència danesa del Consell de la UE. El tema general elegit per aquest segon cicle de 18 mesos del Diàleg Estructurat és el de la participació dels i les joves en la vida democràtica d'Europa.

Des del CNJC hem recollit les opinions de la joventut catalana sobre participació dels i les joves en la vida democràtica de la UE a través, d'una banda, d'una enquesta en línia i, de l'altra, a la 3a Àgora Jove del CNJC celebrada el gener i titulada "Com podem millorar el sistema democràtic". Tant els resultats de l'enquesta com de la trobada els hem compartit a la consulta presencial estatal que es feia a Canàries a finals de gener. Aquesta trobada estava oberta a la participació de 50 joves, el perfil dels quals era el de representants d'entitats membres del CJE i del CNJC, així com de joves proposats per les Direccions Generals de Joventut de les comunitats autònomes. L'objectiu era definir les propostes finals que es traslladaran a la Conferència Juvenil de la UE per a la seva posada en comú amb els resultats de les consultes de les organitzacions i plataformes juvenils de la resta d'estats membres.

Apropament a les entitats juvenils gitanes

Des de fa temps, el CNJC treballa per aproximar-se a les entitats juvenils gitanes, les quals són una bona mostra del treball per la cohesió social i la igualtat de drets i oportunitats entre els i les joves del país, sense distincions ètniques o culturals. S'han establert ja contactes amb diverses entitats interessades en formar part del Consell i se seguirà treballant perquè aviat formin part de la xarxa d'entitats juvenils.

La Federació catalana d'oci alternatiu es consolida

Des del CNJC s'han impulsat un seguit de reunions amb entitats i grups de rol de tot el país per tal de posar en marxa una federació que els pugui agrupar a tots, amb l'objectiu d'ajudar-los a treballar coordinadament i enfortir així l'associacionisme juvenil català. Ja tenen grup de facebook i blog:

<http://www.facebook.com/pages/Federaci%C3%B3-Catalana-d'Oci-Alternatiu/193135164113173>
<http://fedecatjocs.blogspot.com/>

El Premi de l'1% en cooperació, per Maloka

El Col·lectiu Maloka ha estat l'entitat guanyadora de l'edició del curs 2011 del Concurs de l'1% del pressupost del CNJC per a projectes de cooperació juvenil amb la iniciativa "Acompanyament internacional de joves catalanes i catalans, per a la construcció de pau a Colòmbia amb l'Observatori Internacional de Pau". Ha estat premiat amb 4.450 euros per a la seva realització.

El Comitè Executiu del CNJC aprova cinc resolucions

El 5 de novembre de 2011, el Consell va celebrar el segon Comitè Executiu del curs, que és la reunió plenària dels màxims responsables de les entitats membres i l'òrgan de consulta entre assemblees. Durant el plenari es van aprovar cinc resolucions, una de les quals a favor de l'adhesió del CNJC al Pacte Nacional per a l'Immigració. Tanmateix, el document de propostes per a les eleccions generals 2011 no es va aprovar, per un vot. Les resolucions aprovades durant el comitè les podreu trobar al nostre web.
www.cnjc.cat

10 anys de sopar, 10 anys de premis

► “Tenim la millor recepta”. Aquest era el lema amb què es presentava, l'any 2002, el primer Sopar de l'Associacionisme Jove Català, un espai que volia ser punt de trobada informal de les entitats i que naixia de la

inspiració del Consell de la Joventut de la Comunitat Valenciana (CJCV). Ja aquell primer any s'hi incloïa també el lliurament dels Premis de l'Associacionisme Jove Català, en reconeixement als projectes asso-

ciatius més destacats i als mitjans de comunicació més compromesos amb la gent jove. D'aleshores ençà, Sopar i Premis s'han anat celebrant cada any. Fins avui, que n'han complert 10.

El Consell Nacional de la Joventut de Catalunya té un seguit de cites anuals. Que no siguin assemblees generals, comitès executius, àmbits o grups de treball, però, només n'hi ha una: el Sopar de l'Associacionisme Jove Català. És un espai que vol ser un punt de trobada informal i lúdic entre representants de les entitats juvenils i afavorir la coneixença mútua i intercanvi d'impressions, lluny de la formalitat, els plans de treball i els debats ideològics de les reunions ordinàries. Per això és un sopar. I amb una altra peculiaritat: la varietat de llocs que l'han acollit. De fet, d'un any per l'altre és pràcticament impossible preveure on es farà el següent. I és que des del primer, que va tenir lloc al restaurant de la Facultat de Ciències de l'Educació de la UAB, a Bellaterra, fins al darrer, que ha tingut lloc al restaurant 1881 del Museu d'Història de Catalunya, a Barcelona, els Sopars de l'Associacionisme s'han fet al Pavelló d'Esports del Masnou (2003), a l'hivernacle del Parc de la Ciutadella (2004), al Consell de Joves de Sabadell (2005), al Pavelló Municipal Països Catalans de Badalona (2006), al Centre Cívic Casinet d'Hostafrancs (2007), a la sala de festes Oven del Poblenou (2008), a la Masia de la Guineueta de Nou Barris (2009) i al Centre Cívic Parc Sandaru de Sant Martí (2010).

Malgrat la informalitat, tampoc és un esdeveniment buit de contingut, sinó que és

l'ocasió en què es fa entrega dels Premis de l'Associacionisme Jove Català, uns guardons que reconeixen aquells projectes associatius més destacats (innovadors, originals, amb incidència...) i aquell mitjà de comunicació, programa o periodista més compromès amb la gent jove. Amb aquest objectiu, han estat premiats col·lectius tan diversos com Energy Control, la Plataforma Infantil i Juvenil de l'Eixample, els consells de joventut

“Del primer al darrer sopar, les persones han canviat, però les entitats continuen i els projectes no paren”

de Barcelona, Badalona, Horta-Guinardó, La Seu d'Urgell, Matadepera, Sant Feliu de Guíxols, País Valencià i Illes Balears, associacions com Vegga, Casals de Joves de Catalunya, Jove Cambra Internacional, Plataforma per la Llengua, Minyons Escoltes i Guies, Escoltes Catalans, Acció Escolta de Catalunya o el grup d'esplai Batibull, així com iniciatives com Guifi.net i la Comarkalada de la Noguera. En quant a programes i mitjans de comunicació, han rebut el reconeixement del CNJC el canal K3, el diari El Punt, els programes “Si més no” de Catalunya

Ràdio, “Minoria absoluta” de RAC1, Matí a 4 bandes i Generació @ de Ràdio 4, el portal LaMalla.cat, les revistes Secundèria, Hiperbòlic, Papers de Joventut i el programa “Blog Europa” de TV3. Des de l'any 2010, a més, s'ha buscat la complicitat d'escoles d'art en l'elaboració dels guardons, amb la voluntat de dotar-los d'un valor estètic afegit i de donar suport als joves estudiants d'aquestes escoles. De moment, els centres docents que hi han col·laborat han estat l'Escola Leandre Cristòfol, de Lleida, i l'Escola Arsenal, de Vilafranca del Penedès.

En definitiva, ja són 10 anys de sopars i 10 anys de premis. 10 anys en què el CNJC ha estat representat per diversos secretariats i presidents –alguns fins i tot han tornat després com a diputats o directors generals–, 10 anys en què ens han acompanyat càrrecs polítics molt diversos, molts amics del Consell, molts membres de la societat civil més activa i 10 anys en què hi ha hagut relleus en el si de totes les entitats. Del primer al desè sopar, la gent de les entitats és una altra, la gent de les institucions és una altra, els projectes premiats són uns altres. Aquesta és la vitalitat del moviment associatiu juvenil del país: les persones canvien, però les entitats continuen i els projectes no paren.

Miquel Andreu
Cap de comunicació del CNJC
comunicacio@cnjc.cat

Integració, què és això?

► Actualment, gent de diversos punts del planeta arriba al nostre país buscant una vida millor, una estabilitat laboral, per reunir-se amb les seves famílies... I avui està a l'ordre del dia el debat sobre la integració de totes aquestes persones, provinents de diversos llocs i cultures, en la nostra societat.

Creiem que és positiu que els nous vinguts trobin en el nostre país un lloc adequat per viure i que trobin una bona oportunitat per millorar la seva situació. Això significa que podem estar orgullosos del sistema que hem construït al llarg del temps, tot sabent que no és perfecte i que és millorable.

Ara bé, la pregunta que molts ciutadans i ciutadanes es fan i que avui està a l'ordre del dia és: com s'integra gent tan diversa a Catalunya? D'entrada, tots som persones humanes, vinguem d'on vinguem, amb diferents orígens, vides, races, arrels, però persones, que no se'ns oblidem, i que moltes arriben per trobar un futur millor que el que hi ha als seus països d'origen.

Nosaltres entenem que integració vol dir compromís i respecte amb la comunitat, les seves regles, els seus valors, els seus drets i els seus deures. Compromís amb la comunitat implica complir i respectar les lleis establertes per a tothom, no per a uns quants. Tots som iguals davant la llei, no hi ha d'haver privilegis per a ningú.

En aquest sentit, tota evasió fiscal o intent de defraudar el sistema ha de ser perseguit. I tots els que vivim i treballem a Catalunya hem de ser conscients que el sistema que tenim no es crea del no-res, sinó a base de molt esforç i, per tant, entre tots hem de mantenir-lo, ja que tots ens beneficiem d'escoles, hospitals, carreteres, transports... I així s'ha de transmetre.

També implica respecte al sistema democràtic establert, que creiem que és el millor mecanisme, i, per tant, s'han d'aportar solucions des de dins del sistema. I aquí fem una crida per fomentar i fer créixer la participació ciutadana en associacions, grups, consells, i fer arribar propostes o problemes als nostres polítics, exigir-los solucions. Donem a conèixer els nostres mecanismes de participació,

fomentem iniciatives legislatives, creem espais de debat. Una societat unida, encara que sigui diversa, conscient de les seves problemàtiques, que busca solucions per millorar la situació, és una societat forta.

Finalment, amb la conjuntura econòmica actual tenim uns recursos limitats, i hem de ser conscients que hem de treballar amb els que tenim. Aquesta és la realitat i, per tant, hem d'optimitzar-los i fer-los créixer. Amb menys recursos és evident que no podem seguir gastant el que no tenim. I en això estem tots al mateix vaixell.

Els que hem nascut aquí, o hi portem molts anys, tenim el deure d'ajudar i integrar els nous vinguts. És un fet positiu que aprenguem a conviure amb diferents cultures i persones

Maria Casellas
Unió de Joves (UJ)

“Integració vol dir compromís i respecte amb la comunitat, les seves regles, els seus valors, els seus drets i els seus deures”

Qui conforma la ciutadania?

► Estem, una vegada més, entre l'ideari i la realitat. Ciutadania hauria de ser el mot que donés resposta al conjunt d'individus que viuen a un territori determinat i que tenen garantits uns drets, l'accés a uns serveis i unes obligacions. I, ja que estem en l'ideari, la igualtat d'oportunitats.

Això és així? Malauradament, no. No tots els individus d'un mateix territori (per exemple, Catalunya) tenen els mateixos drets. D'entrada, el dret a vot; tot i les limitacions d'aquest, és clau per a la participació política, és un dret que moltes de les persones migrades no poden exercir. Si bé és cert que en els últims comicis electorals s'han obert esclletxes perquè el puguin exercir, la burocràcia es converteix en una cursa d'obstacles que sembla que busqui la desmotivació de les persones que anhelan el dret a vot.

Però no és només això, sinó que moltes de les limitacions vénen determinades per la relació de l'individu amb el mercat laboral (jubilació, etc), com si només qui ha nascut aquí i/o hi treballa tingués dret a participar, a accedir a la salut, a l'educació; en definitiva, a una vida digna i amb igualtat d'oportunitats amb la persona del costat, independentment del punt de partida.

“Justificar les desigualtats (encara que sigui inconscientment) i callar ens fa còmplices de la fragmentació de la cohesió social”

Tenir o no la consideració de ciutadà o ciutadana d'un lloc va molt més enllà d'un sentiment de *formar part*, tot i que també hi influeix. Des de la mirada de l'Administració pública, el fet de ser-ho dona accés a una sèrie de serveis que d'una altra manera estarien fora de l'abast.

No obstant això, el problema va més enllà de les administracions. No estarem fent res més que justificar les desigualtats si al carrer, a l'espai públic, en el dia a dia donem per descomptat, sense qüestionar-nos-ho, que hi ha persones que tenen dret a uns serveis i d'altres que no i que, per tant, hi ha diferències que estan justificades. Justificar les desigualtats (encara que sigui inconscientment) i callar ens fa còmplices de la fragmentació de la cohesió social.

Una societat cohesionada només és possible si dones i homes, nenes i nens, persones vídues, immigrades, estudiants, aturats i aturades, solters i solteres que la conformen són ciutadans i ciutadanes de ple dret. Com que, ara per ara, no és així, cal seguir lluitant plegats perquè aviat ideari i realitat siguin la mateixa cosa.

Júlia Mas
Joves d'Esquerra Verda (JEV)
Responsable d'Immigració

Recuperem el concepte de ciutadania

El concepte de ciutadania fa referència a la pertinença a una comunitat, fet que comporta una sèrie de deures i de drets, particularment el de participació política i la disposició de contribuir en la millora del benestar en aquesta comunitat. Els darrers anys, hem viscut una etapa de devaluació d'aquest concepte, durant la qual la ciutadania ha estat mancada de la crítica i compromís, elements essencials sense els quals queda relegada a un simple exercici de drets i deures. Les raons que han portat a aquesta situació són extraordinàriament complexes, malgrat que és evident que hi ha hagut certes voluntats que han facilitat aquest camí.

“El jovent ha deixat de ser un dels motors potents de proposta, canvi i transformació, com havia estat històricament”

Aquesta manca d'implicació a nivell general ha afectat especialment el col·lectiu de joves que, en molts casos, ha perdut la voluntat d'influir en la societat i ser protagonistes de les diferents decisions que ha calgut prendre a nivell social, polític, econòmic i cultural. En definitiva, els i les joves han deixat de ser un dels motors potents de proposta, canvi i transformació, com havien estat històricament.

Afortunadament, la tendència està canviant i observem com, cada vegada més, la societat en general i els joves en concret reprenen el camí de l'actitud crítica, el compromís i l'acció transformadora. Es tornen a sentir les seves veus i això ha de ser un motiu de satisfacció. Els joves que no tenen por d'implicar-se, par-

► Els darrers anys, la ciutadania ha deixat de banda la seva funció de crítica i compromís social. Això ha influït negativament en el paper fonamental dels joves com a agents de canvi i transformació. Darrerament, però, els col·lectiu de joves tornen a prendre consciència de la importància de participar, opinar, ser persones actives, etc. Actituds imprescindibles i ineludibles per tal de projectar un futur millor per a les generacions que vénen.

ticipar, opinar, prendre decisions, créixer com a persones, construir projectes compartits per afrontar el futur i transformar el país i la societat, són els que tornen a donar valor al concepte de ciutadania en el seu significat complet.

Per tant, des del món associatiu cal estar amatents i saber canalitzar aquesta nova fornada de joves crítics, per tal que puguin trobar els espais i col·lectius més adequats que els permetin concretar la seva acció transformadora. Si acceptem aquest repte i som capaços d'incloure'ls en els nostres projectes (educatius, sindicals, polítics, etc), o de crear-ne

de nous si és necessari, contribuïrem definitivament a allunyar el fantasma de la ciutadania tova i desvirtuada. Estarem plantant les llavors d'una ciutadania coneixedora dels seus drets i deures, i també conscient que la seva participació és imprescindible i ineludible per tal de fer avançar la societat.

Laia Martí
Coordinadora de relacions de Minyons Escoltes i Guies de Catalunya (MEG)
Arnau Casanovas
Secretari general de Minyons Escoltes i Guies de Catalunya (MEG)

Construïm ciutadania, trenquem desigualtats

► Els joves som diversos per definició: d'idees, de tendències, d'estils de vida, de preferències musicals... I d'orígens. Som dinàmics, valents i atrevits i això és un dels factors que més ens distingeixen de les altres generacions. Tot i així, massa sovint patim la incomprensió de la resta de societat i ens toca rebre la pitjor part del sistema econòmic que regeix el nostre país, amb les feines més mal remunerades i una inestabilitat que no ens permet iniciar el nostre propi procés vital.

Entre la població jove encara hi ha segments que ho passen pitjor que la resta. Un d'aquests és la gent nouvinguda; aquests joves catalans que abans d'ahir eren gambians, marroquins, pakistanesos, xinesos o equatorians, i que, atrevits i valents com la nostra generació és, van decidir canviar de país per intentar trobar la justícia i les oportunitats que allà no tenien.

Els nous catalans s'han trobat un camí ple de dificultats on, a més a més d'enfrontar-se als obstacles de ser jove, han hagut de fer entendre a molts catalans que pel simple fet de tenir un origen diferent al seu no són ni millors ni pitjors, senzillament diferents.

És per això que el jovent hem de ser els primers en reclamar una societat justa. Vivim en primera pell les desigualtats del sistema i dediquem molts esforços en intentar combatre les discriminacions que patim pel simple fet de ser joves. Per aquest motiu, hem de liderar la defensa d'una idea de ciutadania global, que no exclou a ningú i que sigui la porta d'entrada a la nostra cultura i tradicions de milers i milers de persones que volen esdevenir ciutadans de ple dret, amb tots els deures però també amb tots els drets.

A les nostres mans està el fet de poder construir una societat justa en un futur on la igualtat d'oportunitats sigui l'eix vertebrador de les persones i les polítiques públiques del país. En aquest

sentit, el jovent podem ser la punta de llança d'aquest procés, i les entitats i associacions l'espai de trobada per a poder construir-la.

Tenim un repte molt important per davant: demostrar que malgrat que els mercats s'esforcin cada dia per crear més desigualtats, la solidaritat entre pobles i entre ciutadans és molt més poderosa que les influències de banquers i borses. Fer-ho només és cosa nostra, però si els joves, per molt diversos que siguin els nostres orígens, ens ho proposem, construirem ciutadania.

Gerard Gómez
Portaveu de les Joventuts d'Esquerra Republicana de Catalunya (JERC)

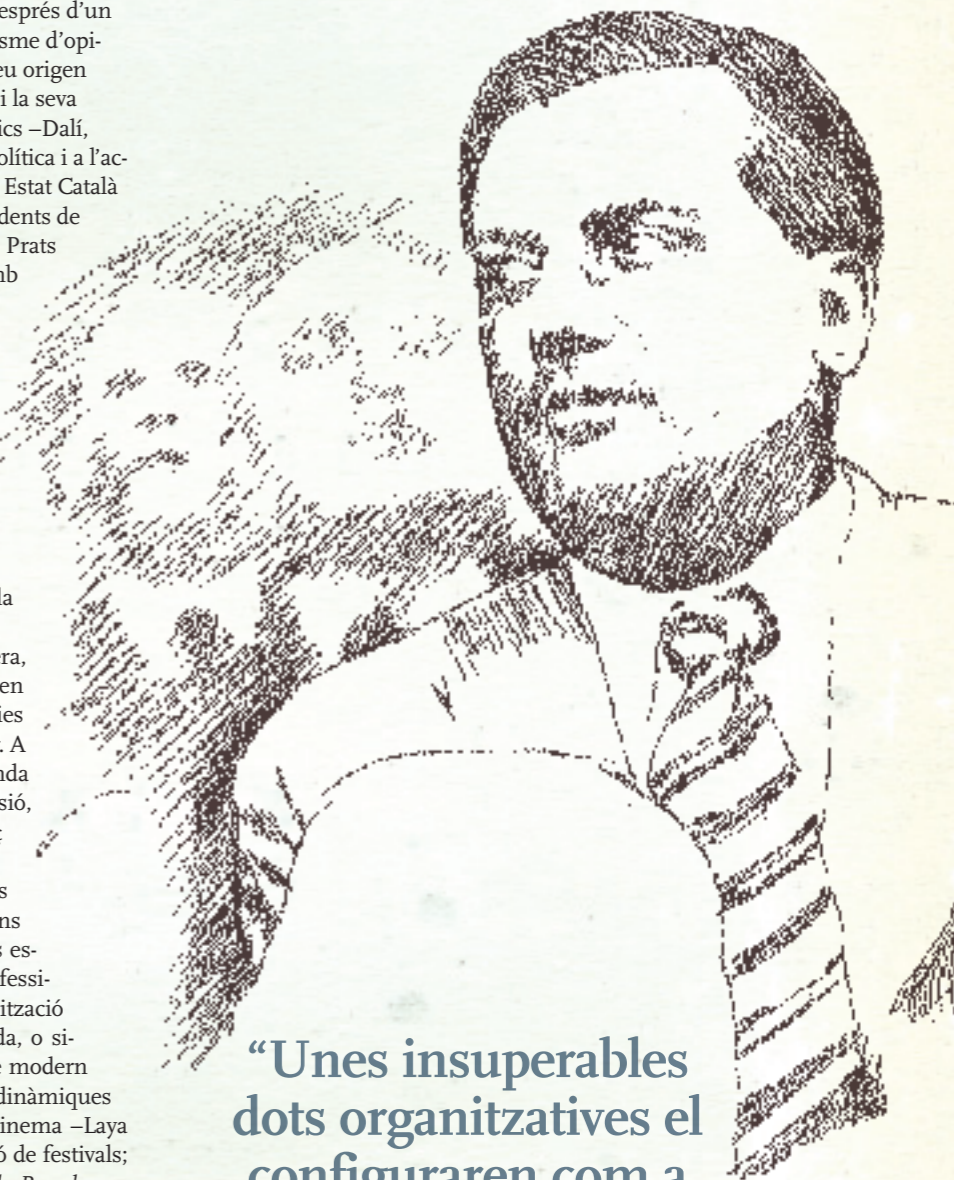

JAUME MIRAVITLLES EL SOMRIURE DE LA REVOLUCIÓ

Definit així per l'escriptor André Malraux, esdevindrà una de les figures més destacades de la comunicació del nou poder institucional català que s'haurà d'adaptar amb el triomf de la revolució durant la guerra civil. Nascut a Figueres (1906), morí a Barcelona (1988) després d'un llarg exili per terres americanes, on conreà el periodisme d'opinió. Destacà com a periodista, polític i escriptor. El seu origen empordanès de la capital del republicanisme federal i la seva formació en la generació dels figuerencs més dinàmics –Dalí, Deulofeu, Puig Pujades...- l'impulsà a la militància política i a l'activisme a través de diverses instàncies –del CADCI a Estat Català per acabar a ERC– tot vinculant-se amb els dos presidents de la Generalitat. Amb Macià participà en el complot de Prats de Molló durant la dictadura de Primo de Rivera i amb Companys s'hi vinculà durant tota la guerra i el primer exili a França fins l'ocupació alemanya. Publicà *Ha traït, Macià?*, *Contra la cultura burgesa*. *De Jaca a Sallent* i *Los obreros y la política* (1932), els assaigs *El ritme de la revolució* (1933) i *Crítica del 6 d'octubre* (1935). Milità al Partit Comunista Català, al Bloc Obrer i Camperol per a catalanitzar el moviment obrer i el 1934 a ERC, a la qual s'oferí i serví incondicionalment fundant el casal Spartacus. Col·laborà en nombroses revistes de les esquerres: *L'Espurna*, *L'Hora*, *Avant*, *La Batalla*... I a la tornada especialment a *Tele-eXprés*.

Secretari el 1936 de l'Olimpiada Popular Obrera, unes insuperables dots organitzatives el configuraren com a secretari ideal del flamant Comitè de Milícies Antifeixistes després de derrotar l'aixecament militar. A l'octubre del 1936 dirigí el Comissariat de Propaganda de la Generalitat de Catalunya, instrument de difusió, més que de propaganda, malgrat el nom, molt eficaç en pro de la República i de la Generalitat, tant a l'interior com a l'exterior. Al seu front organitzà activitats a Espanya, Mèxic, França... Comptà amb delegacions a l'estranger, atengué periodistes, promogué accions especials amb una labor de gran qualitat artística i professional, d'incidència social i política. Artífex de l'organització de l'activitat pública, de la dita aleshores propaganda, o sigui, la difusió de les idees, estructurà un organisme modern i eficaç amb seccions autònomes, eficaces i molt dinàmiques que mantindran tota una acció molt rellevant. En cinema –Laya Films–; llibre –Editorial Forja–; dinamització –secció de festivals; gadgets –El més petit de tots...; premsa –*Journal de Barcelonne*, *Nova Ibèria*, *Amic*, *L'Avantgarde*, *Comunicat de Premsa*...–, organització de manifestacions; acció internacional d'agitació i relacions públiques molt eficaç.

Josep M. Figueres
Historiador
Universitat Autònoma de Barcelona (UAB)

“Unes insuperables dots organitzatives el configuraren com a secretari ideal del flamant Comitè de Milícies Antifeixistes”

YOUTH DEBATE

96 Winter 2011-2012

Youth Debate is the twice-yearly magazine of the National Youth Council of Catalonia (CNJC), a non-governmental platform that groups together the principal youth associations at national level and the territorial youth councils. Founded in 1979, the CNJC promotes the interests of young people in society and with regard to the authorities. The magazine Youth Debate is the voice of the associative youth movement. Over 150,000 young Catalans are associated and take part in one of the groups affiliated to the Council.

CONTENTS

EDITORIAL

> For inclusive citizenship

CITIZENSHIP

- > Youth, immigration and participation in associations: what are we talking about?
- > Young people of diverse backgrounds building citizenship
- > The social construct of the figure of the immigrant

EDITORIAL

For inclusive citizenship

This issue of *Youth Debate* is part of the reflection process that began in the 2nd Youth Forum, entitled “Young People of Diverse Origins Build Citizenship”, which aimed to provide a further contribution to the debate that stimulates the thought and work of youth associations and the Youth Council itself on this subject.

The waves of immigration to Catalonia in recent decades, along with the most vulnerable parts of the population at risk of exclusion due to the crisis, raises the urgent need to build inclusive citizenship for everybody who makes up Catalan society, which will enable it to maintain social cohesion and promote collective progress.

The only way to address this challenge is avoiding static and rigid conceptions of collective identity, in which certain people are permanently located at the centre or on the periphery of the community according to their origins or social background. What is needed is progress towards a dynamic conception of collective identity, in which all people, with their different backgrounds and experiences can be placed on an equal footing, to shape and build the future community framework of the society they live in, based on certain shared basic elements that can enrich the diversity of everyone involved. The early stage of our lives, moreover, plays a key role in this process. It is the stage during which the ideas people have of themselves and the role they wish to play in the society they live in are formed; it is the strategic stage to practise and experiment with the construction of collective identity in order for it to become a habit and a common practice throughout life. It is precisely on this issue that the youth association movement can make a strategic contribution to Catalan society if it is capable of interesting and bringing together young people in the construction of the citizenry of the future, regardless of their background and status.

That is why opening up to new sectors of the youth population that have not been linked to youth associations is today both a priority and a strategic objective of the CNJC, along with many youth groups.

Benjamí Aguilar

CNJC President
benjami.aguilar@cnjc.cat

CITIZENSHIP

Youth, immigration and participation in associations: what are we talking about?

There are multiple forms of discrimination in our society, including that based on people’s origins, distinguishing between those born in Spain and those who were not. It is a debate that is often mixed with physiological differences, such as eye colour and shape, height, the shape of the nose or skin colour. This fuels the construction of an “us” as opposed to “them”, which not only acts as a constructor of identity but, what is more important and more worrying, as a generator of inequality and discrimination.

Disadvantaged situations, like those that affect the transition from school to work, are the result of various kinds of direct and indirect discrimination, which should be the main objective to fight if we want to move towards a still utopian society of equality of opportunities.

The association movement as a vehicle for social inclusion

It is a widely accepted assertion that the association movement is a vehicle for social integration. In this sense, youth organizations, characterized by voluntary and open membership, can offer a “warmer welcome” to young people of migratory origins than public bodies.

Yet to address participation in associations and migration, it is worth pointing out the different types of organizations working in this area. First there are youth groups made up of young people that do not take into account member’s origins, assuming work on cohesion and diversity to be part of their underlying principles. Second, there are organizations that work specifically for equal rights and opportunities for all, free from discrimination based on people’s origins. As in the former, these organizations attract a diverse range of young people, both of immigrant and non-immigrant backgrounds. And finally, there are organizations with specific aims but grouped according to the origin of their members.

Regarding this latter group, many authors have pointed out the specific characteristics of immigrant associations in Catalonia, emphasizing their understanding of the social environment, their active participation in public life and how they have achieved their role as host, introducing newcomers to

a new context. Hence we can say that people of immigrant origin find a direct route into society through associations, which also act as vehicles for integration.

It is in this context that the idea that “immigrant associations should one day disappear” makes sense. This controversial statement refers to the challenge of reaching real equality between people, without discrimination related to their origins. This would make the political and social struggle of specific groups of migrant origins unnecessary, regardless of their valuable cultural contributions.

Laura Villaplana

CNJC Programme Officer
tec.programes@cnjc.cat

Young people of diverse backgrounds building citizenship

Since its term of office began in 2010, the CNJC team has been working on the concept of citizenship and how this should be updated to become a concept, an idea that allows us to explain and understand the change in our societies resulting from migration flows worldwide.

As a platform for all types of associations, we could not ignore the role that the network of associations in our country must play in this panorama. An associative movement packed with organizations made up of people taking part in activities, working on day-to-day realities, trying to find their place and struggling to achieve their goals. Hence we believe that it is very important for these organizations to be on our side, to help us set priorities, to include all associations and all those people who at one time or another have come to our country.

To do the groundwork for these aims, the CNJC has created citizenship and immigration working parties; it has dedicated the second Youth Forum, organized by CNJC, to the idea of citizenship, approved a resolution to the General Assembly in this area, and initiated meetings with the Catalan Government. These meetings resulted in the National Pact on Immigration and our organization of a conference attended by organizations made up of young people from diverse backgrounds. From now on, the steps the CNJC should take regarding citizenship and immigration are continuing to work on its own political discourse, working within the governing and decision-making bodies, and aiming to incorporate all the associations of young people from diverse backgrounds.

David Gutiérrez

CNJC Secretary
david.gutierrez@cnjc.cat

The social construct of the figure of the immigrant

Since antiquity, the conquest of rights and the need for public policies to enforce them has been a permanent element of social history. Today, the concept of citizenship is much more complex than in the past, and must adapt to a heterogeneous social fabric and be interpreted in different ways. However, we believe that citizenship is made up of political rights and social and cultural rights. The concept goes beyond legal status because it has a lot to do with processes of identity and belonging to a community. However, enjoying the political and legal status of a citizen often becomes the key to enjoying the most basic

rights. Speaking of citizenship means also referring to the processes of inclusion and exclusion that lead to certain people being considered citizens and enjoying social and political rights, while others are not. Another constant factor throughout history has been human migrations. The phenomenon of immigration is something inherent in societies, especially towards big cities, being the phenomenon that has most influenced their development. Hence immigration is not just a temporary phenomenon, as it is often presented, but rather a structural and permanent one. But who should be considered an immigrant and who should not? Many authors have argued that only those who arrived from a different country should only be considered “immigrants”. However, when we refer to immigrants or people with migrant backgrounds, we cannot speak of them as a homogeneous group.

The symbolic or imaginary boundary separating natives and immigrants is a social construct and varies according to who has the power to label and categorize others. The figure of the immigrant is an imaginary figure that defines the “citizen”. The “us” is constructed through differentiation with the “other”. On the other hand, only foreigners of low socio-economic status are classified as immigrants, with the rest regarded as “foreigners”. It is precisely the former who are spoken about when the topic of the “problems” of immigration and integration processes are referred to. To further improve and modernize the rights of all citizens we must take into account all the voices and realities present in our country.

Clara Roca

CNJC Programme Director
clara.roca@cnjc.cat

ENTITATS DEL CNJC. De Ple Dret: Associació d'Estudiants de Formació Professional, Acció Escolta de Catalunya, Acció Jove – Joves de CCOO de Catalunya, Associació Internacional d'Estudiants de Ciències Econòmiques i Empresarials, Associació de Casals i Grups de Joves de Catalunya, Associació de Joves Estudiants de Catalunya, Associació dels Estats Generals dels Estudiants d'Europa, Associació d'Estudiants i Joves de Guinea Equatorial, Associació d'Estudiants Progressistes, Associació d'Estudiants de Ciències de la Salut, Avalot – Joves de la UGT de Catalunya, Joves de la USOC, Sindicat d'Estudiants dels Països Catalans, Bloc d'Estudiants Nacionalistes, Casal Lambda, Centre Marista d'Escoltes, CJC – Joventut Comunista, Coordinació Catalana de Colònies, Casals i Clubs d'Esplai, Coordinació Rural de Catalunya, Creu Roja Joventut Catalunya, Dona – Joves Nacionalistes per la Igualtat, Escoltes Catalans, Espai Jove de la Intersindical – CSC, Esplais Catalans – Esplac, Estudiants en Acció, Federació Catalana de l'Esplai, Federació de Centres Juvenils Don Bosco de Catalunya, Federació Nacional d'Estudiants de Catalunya, Joventut Nacionalista de Catalunya, Joventut Europea Federalista, Joventut Obrera Cristiana Nacional de Catalunya i les Illes, Joventut Socialista de Catalunya, Joventuts d'Esquerra Republicana de Catalunya, Joves Cambres de Catalunya, Joves d'Esquerra Verda, Joves d'Esquerra Unida i Alternativa, Minyons Escoltes i Guies de Catalunya, Moviment de Joves Cristians de Comarques, Moviment d'Universitaris i Estudiants Cristians de Catalunya i les Illes, Moviment Infantil i Juvenil d'Acció Catòlica de Catalunya i les Balears, Moviment per la Pau, Noves Generacions del Partit Popular de Catalunya, Organització Juvenil Espanyola, Recursos d'Animació Intercultural, Secretariat de Joves La Salle Catalunya, Servei Civil Internacional Catalunya, Unió de Joves, Unió de Joves Pagesos, Unió Excursionista de Catalunya-Vocalia de Jovent. **Adherides:** AFS Intercultural Catalunya, Alternativa Jove per la Interculturalitat, Associació de Joves Escriptors en Llengua Catalana, Associació Diomira, Associació Internacional de Joves de Casals Catalans, Associació Internacional Joventut Identè, Centre Cristià dels Universitaris, Centre d'Estudis Carles Cardó, Col·lectiu l'Esbarzer, Consell de la Joventut de Barcelona, Consell de Joves de Sabadell, Escola Lliure el Sol, Federació de Persones Sordes de Catalunya, Federació Ecom, Fundació Escolta Josep Carol, Fundació Francesc Ferrer i Guàrdia, Fundació Privada per a la Promoció de l'Autoocupació de Catalunya, IBN Batuta, Maulets, Rialles – Moviment Rialles de Catalunya. **Col·laboradores:** Associació Catalana de Professionals, Associació Catalana de Professionals de polítiques de Joventut Associació Catalana d'Integració i Desenvolupament Humà, Associació Empresarial de la Iniciativa Social de Catalunya, Associació de Joves Immigrants – Aji-atime, Associació Sociocultural Nous Temps, Centre d'Estudis de Temes Contemporanis, Centre Unesco de Catalunya, Consell d'Estudiants de Medicina de Catalunya, Consell de la Joventut de Badalona, Consell de la Joventut de Sant Feliu de Guíxols, Consell Local de Joventut de Matadepera, Fundació Autònoma Solidària, Fundació Catalunya Segle XXI, Fundació per la Pau, Fundació Solidaritat Universitat de Barcelona, Grup d'Advocats Joves, Institut de Govern i Polítiques Públiques, Institut Joan Lluís Vives, Món-3, Observatori del Tercer Sector, Omnium Cultural, Projecte Home, SOS Racisme.

ACATHI Associació catalana per a la integració d'homosexuals, bisexuals i transsexuals immigrants

► ACATHI va sorgir fruit de la iniciativa d'un grup de persones immigrants homosexuals, nascuts a països com Perú, Xile i Argentina, en el Fòrum de la Federació d'Associacions Coordinadora Gai-Lesbiana celebrat l'any 2002. Vèiem que els nostres problemes diferien bastant dels de la resta del col·lectiu d'homosexuals, bisexuals i transsexuals (LGTB) i trobàvem a faltar un espai que recollís les nostres inquietuds com a minoria sexual i pertanyent a un altre tipus de raça, ètnia i llengües distintes.

Hi havia un nombre important de persones homosexuals que buscaven àmbits on poder resoldre els seus problemes, ja fos assessorament jurídic (targeta de residència, targeta sanitària, igualtat a la feina), ja fos donar resposta a l'adaptació cultural que suposa canviar de país. Així va sorgir una doble necessitat: crear una assessoria psicològica per a poder expressar les nostres emocions i crear eines que ens permetin adaptar-nos a la societat d'acollida (cursos de català, història de l'Estat i de la comunitat autònoma d'acollida, etc), així com la necessitat d'un espai on poder relacionar-nos i organitzar-nos entre nosaltres per poder plantejar els nostres problemes a la societat en una doble vessant: estrangers i minoria sexual. La nostra intenció bàsica és integrar l'individu estranger al nou país d'acollida, amb les condicions més dignes, amb els seus drets, però també amb les seves obligacions.

Així, el desembre de 2003 ens constituïm en associació. Els nostres objectius són:

- Desenvolupar activitats per la integració social dels immigrants homosexuals, bisexuals i transsexuals en la nostra comunitat.
- Organitzar activitats per a fomentar el coneixement de la diversitat cultural.
- Suport emocional per fer front al procés d'adaptació cultural.
- Assessorament, suport i informació per a la gestió del permís i la residència legal.
- Facilitar la recerca de feina legal a la població immigrant homosexual, bisexual i transsexual, sense intermediaris per evitar l'explotació, col·laborant i donant suport en la reinserció social i laboral.
- Ajudar els immigrants homosexuals, bisexuals i transsexuals per la convalidació de títols acadèmics.

- Promoure el respecte de l'homosexualitat, bisexual i transsexual en tots els àmbits de la societat, i treballar per aconseguir la igualtat plena de drets i obligacions dels LGBT.
- Informar sobre prevenció del VIH/SIDA i altres malalties de transmissió sexual (MTS).
- Elaborar projectes d'acció social i de cooperació internacional.
- Fomentar l'associacionisme, potenciar el voluntariat i treballar amb altres entitats.
- Traduccions de textos per a la difusió d'informació dirigida a immigrants, així com la creació de web i edició de publicacions.

Això i més és ACATHI, però gràcies a la teva ajuda, cada dia creixem més.

Si vols ajuda de qualsevol tipus, no dubtis en trucar-nos (93 314 79 47) o enviar-nos un correu a acathi@acathi.org

■ ACATHI

L'accés a un habitatge, més a prop

Lloguer Solidari inferior a 150 €/mes*

A l'Obra Social "la Caixa" fem tot el possible perquè tothom tingui accés a un habitatge. Per això, a través del Lloguer Solidari del programa Habitatge Assequible, posem a l'abast de les persones més necessitades 3.000 pisos per tot el país. Gràcies al fet que l'Obra Social "la Caixa" assumirà la meitat del lloguer mensual, es podrà optar a un pis a preus d'entre 85 i 150 €/mes.*

A l'Obra Social "la Caixa" posem habitatges a l'abast de tothom.

*Presenta una sol·licitud i consulta'n les condicions a www.lacaixa.es/ObraSocial

[Tu] ets l'Estrella

